

"Ghid

**practic pentru identificarea produselor, băuturilor,
bucatelor și meșteșugurilor potențiale de înregistrat în cali-
tate de Indicații Geografice Protejate (IGP), Denumiri de
Origine Protejate (DOP) și Specialități Tradiționale
Garantate (STG) în Republica Moldova"**

Chișinău 2017

**Support to Enforcement of the
Intellectual Property Rights**

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

STRUCTURA GHIDULUI

LISTA ABREVIERILOR	3
SUMAR	4
INTRODUCERE	5
I. NOȚIUNI, BAZA LEGISLATIVĂ - NORMATIVĂ ȘI AUTORITĂȚILE DE CONTROL ȘI CERTIFICARE A PRODUSELOR CU INDICAȚIE GEOGRAFICĂ	7
1.1. Ce reprezintă Indicația Geografică Protejată (IGP), Denumirea de Origine Protejată (DOP) și Specialitatea Tradițională Garantată (STG)?	7
1.2. Cadrul legal și normativ european și național privind protejarea denumirilor produselor cu indicație geografică	9
1.3. Protecția denumirilor de origine și cu indicație geografică în conformitate cu legislația europeană și națională	11
1.4. Autoritățile de control și certificare a produselor cu indicație geografică	12
1.5. Caietul de sarcini pentru o denumire de origine sau pentru o indicație geografică – reglementări și conținut	13
1.6. Limitele geografice ale originii produselor cu indicație geografică	14
II. METODOLOGIA STUDIULUI IDENTIFICĂRII PRODUSELOR, BĂUTURILOR, BUCATELOR ȘI MEȘTEȘUGURILOR CU INDICAȚIE GEOGRAFICĂ	15
2.1. Sistemul de clasificare a produselor, băuturilor, bucatelor și meșteșugurilor cu Indicație Geografică în conformitate cu legislația Uniunii Europene	16
2.2. Ariile de identificare a produselor, băuturilor, bucatelor și meșteșugurilor cu Indicație Geografică în conformitate cu organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova	17
2.3. Metodologia de completare a Cartei de identificare a produselor, băuturilor, bucatelor și meșteșugurilor cu Indicație Geografică în cadrul studiului – criterii de eligibilitate	18
2.3.1. <i>Denumirea produsului, băuturi, bucatelor și meșteșugului</i>	20
2.3.2. <i>Grupul de producători sau entitatea economică producători - deținători de produse cu indicație geografică</i>	20
2.3.3. <i>Adresa și datele de contact</i>	21
2.3.4. <i>Zona geografică a produsului tradițional produs în Republica Moldova</i>	22
2.3.5. <i>Raionul, comuna și satul</i>	22
2.3.6. <i>Produsele eligibile pentru înregistrarea indicațiilor geografice</i>	22
2.3.7. <i>Descrierea caracteristicilor produsului - proprietăți, caracteristici, elemente care justifică originea geografică, ambalajul și etichetarea</i>	24
2.3.8. <i>Metoda de fabricare a produsului</i>	25
2.3.9. <i>Informații scurte privind tradiția producerii și utilizării produsului, băuturii, bucatelor și meșteșugului</i>	26

**Support to Enforcement of the
Intellectual Property Rights**

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

2.3.10.	<i>Cuantificarea posibilei desemnări produsului în calitate de IGP, DOP și/sau STG</i>	26
2.3.11.	<i>Interesul entității economice sau al comunității de a înregistra, promova și dezvolta o afacere durabilă pentru viitor la domeniu</i>	27
2.4.	Structura Bazei de Date și completarea ei cu produse, băuturi, bucate și meșteșuguri cu Indicație Geografică în cadrul studiului	27
2.5.	Elaborarea hărții interactive cu produse, băuturi, bucate și meșteșuguri cu IG	28
III.	ÎNREGISTRAREA PRODUSELOR, BĂUTURILOR ȘI BUCATELOR CU INDICAȚIE GEOGRAFICĂ	29
3.1.	Cine poate înregistra o indicație geografică?	29
3.2.	Cum poate un grup de producători beneficia de înregistrarea produsului sau cu indicație geografică – pașii utili de înregistrare și de depunere a documentației de înregistrare	29
3.3.	Procedurile de înregistrare a produselor cu IGP, DOP și STG	30
3.3.1.	<i>Depunerea cererii de înregistrare a IGP, DOP și STG</i>	30
3.3.2.	<i>Reprezentarea persoanelor fizice sau juridice rezidente în Republica Moldova</i>	30
3.3.3.	<i>Cererea și documentele anexate la ea - Caietul de sarcini.</i>	30
3.3.4.	<i>Examinarea respectării condițiilor de depunere a cererii de înregistrare</i>	32
3.3.5.	<i>Publicarea cererii în Buletinul Oficial de Proprietate Intelectuală (BOPI)</i>	32
3.3.6.	<i>Opoziția</i>	32
3.3.7.	<i>Examinarea de fond a cererii de înregistrare</i>	33
3.3.8.	<i>Contestarea deciziilor privind cererile de înregistrare a DOP, IGP sau STG</i>	33
3.3.9.	<i>Înregistrarea DOP, IGP sau STG</i>	33
3.3.10.	<i>Durata protecției a DOP, IGP sau STG</i>	33
3.4.	Indicații geografice care nu pot fi înregistrate	33
3.5.	Drepturile conferite de înregistrare și beneficiile utilizării indicațiilor geografice	34
IV.	EVENTUALE ÎNTREBĂRI CARE AR PUTEA PARVENI ÎN CADRUL STUDIULUI DE IDENTIFICARE A PRODUSELOR CU IG	35
V.	SURSE BIBLIOGRAFICE	36
ANEXE		
Anexa 1.	Cartela de identificare și inventariere a produselor cu IG	38
Anexa 2.	Modelul cerere de prestare a serviciilor pentru cercetarea documentară a portofoliului denumirilor de Indicații Geografice, Denumiri de Origine și Specialități Tradiționale Garantate	40

**Support to Enforcement of the
Intellectual Property Rights**

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

LISTA ABREVIERILOR

AA	Acordul de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană
AP	Asociații de Producători
ALSAC	Acordul de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător
AGEPI	Agencia de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova
BNS	Biroul Național de Statistică
BOPI	Buletinul Oficial de Proprietate Intelectuală
CC	Cooperativă de Consum
CAP	Cooperativă Agricolă de Producție
CAIPS	Cooperativă Agricolă de Întreprinzător și de Prestare a Serviciilor
CÎ	Cooperativă de Întreprinzător
CE	Consiliul Europei
CFOJ	Clasificatorul formelor organizatorico-juridice ale agenților economici din Republica Moldova
CSPM	Clasificatorul statistic al produselor (bunurilor și serviciilor) al Republicii Moldova
DCFTA	Deep and Comprehensive Free Trade Area
DO	Denumire de Origine
DOP	Denumirea de Origine Protejată
GSM	Global System for Mobile Communications – telefonie mobilă
GȚ	Gospodărie Țărănească
ECTS	Experții Consultanți pe Termen Scurt a proiectului
EU DOOR	EU Database of Origin and Registration
IG	Indicație Geografică
IGP	Indicația Geografică Protejată
IP	Instituții Publice
IS	Instituții de Stat
ÎI	Întreprinzător Individual
ÎS	Întreprindere de Stat
HG	Hotărâre de Guvern
MAIA	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
ONG	Organizație Non Guvernamentală
RM	Republica Moldova
SA	Societate pe Acțiuni
SIG	Sistemul Indicațiilor Geografice
SRL	Societate cu Responsabilitate Limitată
CSI	Comunitatea Statelor Independente
STG	Specialități Tradiționale Garantate
UE	Uniunea Europeană
UP	Uniunii ale Producătorilor
UTAG	Unitatea Teritorial Administrativă Gagauz Yeri
ZLSAC	Zona de Liber Schimb Aprofundată și Cuprinzătoare

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

SUMAR

Noțiunea de denumire de origine este foarte veche, ea fiind folosită pentru identificarea a produselor, băuturilor, bucatelor și meșteșugurilor, care au o anumită origine și nume geografice, care reflectă unicitatea, combinarea resurselor naturale locale (climă, sol, rase de animale și specii de plante locale, echipamente tradiționale etc.) și bunuri culturale (tradiții, cunoștințe și abilități, adesea predate de la o generație la alta) într-un anumit teritoriu, stabilind astfel legături specifice între producători - produs - consumatori și teritoriul – arealul de origine.

Indicațiile Geografice Protejate (IGP), Denumirile de Origine Protejate (DOP) și a Specialităților Tradiționale Garantate (STG) sunt instrumente de neprețuit pentru a ajuta producătorii de produse agricole, băuturi, bucate și meșteșugarilor pentru a fi protejați și să profite la maxim la promovarea caracteristicilor și originalității produselor lor care sunt derivate din aria geografică sau din regiunea geografică în care se cultivă sau se produc pentru consumatorii locali și cei de pe piețele externe, care sunt cointeresați în consumul și apropierea de aceste valori tradiționale și culturale.

Elaborarea acestui Ghid practic sa realizat în cadrul Proiectului „Suport pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală” în Republica Moldova (EuropeAid/137467/DH/SER/MD), lansat la 22 martie 2017 și implementat de Consorțiul Archidata Srl și Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI), iar obiectivul general al proiectului prevede eficientizarea implementării și aplicării drepturilor de proprietate intelectuală în Republica Moldova. Unul din obiective specifice ale proiectului nominalizat prevede identificarea produselor, băuturilor și bucatelor care fac sau ar putea beneficia de protecția Indicațiilor Geografice (IG). În acest context Proiectul și AGEPI au lansat o campanie națională de indicare a produselor legate de anumite regiuni geografice și specialități tradiționale, care ar putea beneficia de protecție prin Indicațiile Geografice Protejate (IGP), Denumirile de Origine Protejate (DOP) și a Specialităților Tradiționale Garantate (STG) și susținerea înregistrării acestor produse.

Scopul acestui Ghid practic este de a ajuta producătorii de produse, băuturi, bucate și meșteșugarilor de a înțelege într-un mod mai succint și mai bine care sunt beneficiile și perspectivele identificării și înregistrării acestora la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova (AGEPI), iar în perspectivă promovarea și înregistrarea acestor produse originale pe piața locală de consum și pe cele ale Uniunii Europene. Identificarea și înregistrarea indicațiilor geografice, va permite producătorilor locali de a evidenția specialitatea, metoda și savoarea tradițională de producție, de a protejați împotriva concurenței nelocale și va permite promovarea și informarea consumatorilor despre unicitatea produselor.

Orice schimbare și mișcare înainte, cum ar fi identificarea, înregistrarea și promovarea de produse, băuturi, bucate și meșteșugarilor sub mărcile de Indicații Geografice Protejate (IGP), Denumirile de Origine Protejate (DOP) și Specialități Tradiționale Garantate (STG), prezintă riscuri majore din cauza costurilor de implementare și de adaptare a antreprenorilor la noile cerințe ale pieței și preferințelor de consumator, dar, schimbările operate sunt inevitabile, investițiile se vor recupera prin valoarea adăugată și schimbarea merită cu certitudine de a fi agreată de mediul de afaceri autohton.

Capitolul I a descrie noțiunile de IGP, DOP și STG, baza legislativă și normativă europeană și a RM, autoritățile de control și de certificare a produselor cu indicație geografică.

În Capitolul al II, este prezentată Metodologia studiului și identificării produselor, băuturilor, bucatelor și meșteșugurilor pasibile înregistrării ca indicații geografice, ariile și instrumentele de implementarea a studiului.

Capitolul III, reprezintă pas cu pas procedurile de înregistrare, drepturile, caracteristicile și beneficiile utilizării indicațiilor geografice.

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

INTRODUCERE

Calitatea excepțională și combinată cu caracteristici specifice și unice de origine, producere și cultură ale produselor tradiționale, în comparație cu produsele industriale, care substituie tradițiile seculare de consum uman, au determinat începând cu anul 1992 stabilirea unui sistem european de etichetare a calității, de protejare a originii și promovarea a denumirii comerciale a produselor agroalimentare tradiționale provenind din diverse state membre UE. Sistemul european de înregistrare a produselor tradiționale cu origine geografică identificabilă presupune utilizarea, în mod voluntar, a uneia dintre cele trei denumiri cu indicație geografică și tradițională specifice: DOP (Denumire de Origine Protejată), IGP (Indicație Geografică Protejată), STG (Specialitate Tradițională Garantată).

Principalele mărci de identificare a produselor regionale și tradiționale din Uniunea Europeană sunt DOP și IGP, mărci care accentuează relația dintre calitatea și locul de origine al unui produs. O altă marcă prezintă Specialitate Tradițională Garantată (STG), care scoate în evidență metoda tradițională, unică și irepetabilă de producție.

Prezentele mărci utilizate pe etichetele produselor, băuturilor și a mâncărilor, demonstrează că acestea provin exclusiv din țările Uniunii Europene, dintr-o anumită zonă locală recunoscută și înregistrată, precum și că acestea sunt obținute și preparate din ingrediente tradiționale sau prin utilizarea de metode tradiționale. Totodată, aceste mărci garantează că producătorii sunt protejați împotriva concurenței neloiale, informează consumatorul cu privire la specificitatea și unicitatea produsului, păstrează tradiția culinară și culturală locală și permit promovarea produsului atât pe piața tradițională, cât și pe alte piețe terțe.

Utilizarea sistemului de marcare a produselor, băuturilor și bucatelor sub marca de produse cu IGP, asigură la fel un impact major nu numai asupra sectorului agricol dar și asupra dezvoltării rurale în general, creînd premise pentru: (i) dezvoltarea unui lanț de producere și comercializare în jurul unei origini comune a produselor; (ii) majorarea prețului de realizare a produselor cu IG în comparații cu cele ordinare; (iii) distribuția valorii adăugate a produselor cu IG pe toate nivelurile lanțului de producere – comercializare; (iv) conservarea resurselor naturale pe care se bazează produsul; (v) conservarea tradițiilor și a patrimoniului cultural și (vi) favorizarea unor legături mai strânse între ariile rurale și sfera turismului.

Un produs agricol sau un produs alimentar în cadrul sistemului de calitate al UE înregistrat sub marcă de DOP, IGP sau STG, garantează că denumirea înregistrată este protejată împotriva utilizării neautorizate pe teritoriul UE, iar pentru consumatori garanții despre originea, unicitatea, calitatea și tradiția de producere. Înregistrarea produselor sub mărcile DOP, IGP sau STG, contribuie la sporirea veniturilor producătorilor, asigură consolidarea producătorilor dintr-o anumită regiune sau zonă geografică (implementarea și negocierea aceluiași caiet de sarcini), stimulează valorificarea cunoștințelor tradiționale, evită poluarea mediului, protejează și asigură utilizarea resursele naturale într-un mod corect și econom.

În anul 2015 totalul exporturilor produselor cu IGP în Uniunea Europeană a constituit o cifră de afaceri de peste 12 miliarde euro ceea ce constituie 15-16% din totalul exporturilor comunitare din domeniul agroalimentar pe piețele terțe. Valorificarea patrimoniului produselor cu DOP, IGP sau STG ca parte a sistemului național de calitate al celor 28 de țări a UE, denotă existența în prezent a 3517 de produse, băuturi și bucate originale cu IGP. Dintre statele membre ale UE cele mai multe produse cu DOP, IGP sau STG înregistrate se atestă 324 produse din Italia, 267 produse din Franța și 223 produse din Spania, celelalte 25 de state membre a UE au între 4 – 7 produse (România și Bulgaria), până la 108 (ex. Grecia) produse înregistrate cu IGP.

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

Agricultura este pilonul de bază al economiei naționale ale Republicii Moldova, contribuția căreia în crearea PIB-ului în ultimii 5 ani a variat între 12-13%, iar cu industria de procesare de până la 16%, totodată, producerea și procesarea agricolă a generat aproximativ 50% din veniturile parvenite din export¹. Clima favorabilă și solurile de înaltă calitate au determinat istoric specializarea agricolă a Republicii Moldova, în special în producția de culturi cu valoare adăugată înaltă cum ar fi fructele, strugurii de viță de vie și legumele. Agricultura și industria alimentară joacă rolul principal în asigurarea securității alimentare a țării, iar aproximativ 26% din populația activă este angajată în sectorul agricol.

Producția agricolă anuală a Republicii Moldova pentru anii 2011-2015 a constituit și a variat în valoare de la cca. 22 la 26,2 miliarde lei, cu o structură a producției agricole relativ stabilă, care reprezintă la cca. 68-71% produse de origine vegetală și 29-32% de origine animală.

Sectoarele cu cele mai mari potențial de producere și export sunt sectorul de legume cu o producție anuală de cca. 245 mii tone, fructe de cca. 600 mii tone, struguri de masă cca. 85 mii tone, struguri tehnice de cca. 500 mii de tone și cu o producere aproximativ 250 de milioane de litri de vinuri. În 2015, în Republica Moldova au fost produse aproximativ 9 mii tone de carne de vită, 72 mii tone de carne de porc și 47 mii tone carne de pasăre.

Anual, aproximativ 20% din producția de legume și 55% din producția de fructe, sau cca. 300-350 mii de tone de aceste produse sunt procesate, sub formă de produse finite ca sucul de mere, nectaruri de fructe, fructe și legume conservate, din care 90% sunt livrate la export.

Anual Moldova produce între 2.000 - 3.500 de tone de fructe uscate (în majoritate prune uscate, dar și mere, cireșe), din care cca. 70% sunt direcționate la export, cu destinația de 80% pe piețele UE și de cca. 20% pe piețele din Comunității Statelor Independente (CSI).

Patrimoniul sectorului agroalimentar al Republicii Moldova, prin diversitatea de produse și băuturi tradiționale, are un potențial înalt de dezvoltare, dar la moment este ne utilizat și ne valorificat pe deplin. Astfel, identificarea produselor apte de a fi înregistrate cu IG, DO și STG, are permite prin unicitatea și savoarea produselor locale, pe de o parte de a crea o valoare adăugată înaltă în sectorului agroalimentar național, iar pe de altă parte, de a sporti capacitățile de producere și comercializare pe piața internă și de a penetra și exporta aceste produse pe piețele externe.

În contextul sporirii plus valorii economice din producerea agricolă a Republicii Moldova și în scopul promovării produselor cu origine și cu calități determinate, putem menționa înregistrarea de **Indicații Geografice Protejate (IGP)** și **Denumiri de Origine Protejată (DOP)**, pentru următoarele produse și băuturi: **DOP "Rachiul de vin învechit Divin"** (cu arie geografică de producere pe întreg teritoriul geografic al RM), **IGP "Zăbriceni" pentru plante și fructe uscate și amestecuri din ele pentru infuzii** (arie geografică – satul Zăbriceni, raionul Edineț), **IGP "Brânză de Popeasca"** (localitățile din vecinătate cu satul Popeasca din raioanele Căușeni și Ștefan Vodă), **IGP "Dulceață din petale de trandafir Călărași"** (orașul Călărași), **IGP "Rachiu de caise de Nimoreni"** (arie geografică – satul Nimoreni, raionul Ialoveni), **DOP "Ciumai"** (arie geografică – satele Vinogradovca, Ciumai, Chirilovca și Mirnoi din raionul Taraclia) și **DOP "Românești"** (arie geografică – satele Românești, Rădeni, Zamciogi din raionul Strășeni), **IGP "Ștefan Vodă"**, **"Valul lui Traian"**, **"Cordru"** și **"Divin"** – pentru vinuri și rachiu de vin învechit.

¹ Agriculture and Food Processing overview of Republic of Moldova. MIEPO 2016.

I. NOȚIUNI, BAZA LEGISLATIVĂ - NORMATIVĂ ȘI AUTORITĂȚILE DE CONTROL ȘI CERTIFICARE A PRODUSELOR CU INDICAȚIE GEOGRAFICĂ

1.1. Ce reprezintă Indicația Geografică Protejată (IGP), Denumirea de Origine Protejată (DOP) și Specialitatea Tradițională Garantată (STG)?

În conformitate cu Regulamentul Consiliului European (CE) nr. 510/2006 din 20.03.2006 privind protecția indicațiilor geografice și denumirilor de origine ale produselor agricole și alimentare, cu modificările ulterioare nr. 1791/2006 din 20.11.2006 și nr. 417/2008 din 08.05.2008, Legea privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate nr.66-XVI din 27.03.2008 și Hotărârile Guvernului (HG) Republicii Moldova nr. 610 din 05.07.2010, HG nr. 644 din 19.07.2010 și HG nr. 485 din 05.07.2011, sunt stabilite normele ce țin de înregistrarea, protecția juridică și utilizarea *Indicațiilor Geografice Protejate (IGP)*, *Denumirilor de Origine Protejate (DOP)* și *Specialităților Tradiționale Garantate (STG)*, care au următoarele definiții, iar produsele, care sunt înregistrate sub aceste mărci, trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

INDICAȚIE GEOGRAFICĂ PROTEJATĂ (IGP)

Indicație geografică – reprezintă denumire a unei regiuni sau a unei localități, a unui loc determinat sau, în cazuri excepționale, a unei țări, care servește la desemnarea unui produs agricol sau alimentar originar din această regiune sau localitate, din acest loc determinat sau din această țară și care posedă o calitate specifică, reputație sau alte caracteristici ce pot fi atribuite acestei zonei geografice respective ale cărui etape de producție se desfășoară în aria geografică definită.

Notă: Produsul agricol sau alimentar originar trebuie să fie (conform art. 5 al Legii nr.66-XVI):

- originar din această regiune sau localitate, din acest loc determinat sau din această țară;
- care posedă o calitate specifică, reputație sau alte caracteristici ce pot fi atribuite acestei origini geografice;
- ale cărui etape de producție se desfășoară în aria geografică delimitată.

DENUMIRE DE ORIGINE PROTEJATĂ (DOP)

Denumirea de origine – reprezintă denumirea geografică a unei regiuni sau localități, a unui loc determinat sau, în cazuri excepționale, a unei țări, care servește la desemnarea unui produs originar din această regiune, localitate, loc determinat sau țară și a cărui calitate sau caracteristici sunt, în mod esențial sau exclusiv, datorate mediului geografic, cuprinzând factorii naturali și umani, și ale cărui etape de producție se desfășoară, toate, în aria geografică delimitată.

Notă: Produsul agricol sau alimentar originar trebuie să fie (conform art. 5 al Legii nr.66-XVI):

- originar din această regiune sau localitate, din acest loc determinat sau din această țară;
- a cărui calitate sau caracteristici sânt, în mod esențial sau exclusiv, datorate mediului geografic, cuprinzând factorii naturali și cei umani;
- ale cărui etape de producție se desfășoară, toate, în aria geografică delimitată.

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

Ambele denumiri (IGP și DOP) se aplică acelorași tipuri de produse, sunt denumiri geografice (originea denumirii fiind în legătură cu arealul geografic), presupun aceleași proceduri, aceeași protecție. **Principalele și esențialele diferențe dintre denumirile IGP și DOP**, sunt:

1. Legătura cu arealul geografic:

- IGP: produsul trebuie să posede o calitate specifică, reputație sau alte caracteristici atribuite originii geografice.
- DOP: calitatea/caracteristicile produsului sunt datorate mediului geografic cu factorii săi naturali și umani.

2. Proveniența materiei prime:

- IGP: materiile prime folosite pot să provină din afara ariei geografice definite.
- DOP: materialele prime folosite trebuie să provină numai din aria geografică definită.

3. Obținerea produsului:

- IGP: anumite operații ale procesului de producție pot avea loc în afara ariei geografice definite.
- DOP: producerea, procesarea și prepararea trebuie să aibă loc numai în aria geografică definită.

SPECIALITĂȚI TRADIȚIONALE GARANTATE (STG)

Notă: Specialități tradiționale garantate – reprezintă produs agricol sau alimentar tradițional, a cărui specificitate este recunoscută prin înregistrare conform legii (specificitatea reprezintă caracteristica sau ansamblul de caracteristici prin care un produs agricol sau alimentar se distinge în mod clar de alte produse agricole sau alimentare similare aparținând aceleiași categorii; produsul tradițional este produsul utilizat pe piață pe parcursul unei perioade de timp ce indică la transmiterea de la o generație la alta, fapt ce este dovedit; această perioadă trebuie să corespundă duratei general atribuite unei generații umane, adică de cel puțin 30 de ani).

STG nu face referire la origine, ci atestă faptul că materiile prime, compoziția (rețeta) sau modul de producție conferă produsului caracterul tradițional în raport cu alte produse similare. În calitate de specialitate tradițională garantată poate fi protejat un produs agricol sau alimentar care:

- a) este obținut din materie primă tradițională; sau
- b) se caracterizează printr-o compoziție tradițională; sau
- c) se caracterizează printr-un mod de producere și/sau de prelucrare ce corespunde unui tip tradițional de producere și/sau de prelucrare.

Pentru a fi înregistrată, denumirea specialității tradiționale garantate trebuie:

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

- a) să fi fost utilizată în mod tradițional pentru a desemna produsul specific; sau
- b) să indice caracterul tradițional sau caracterul specific al produsului.

Dacă denumirea specialității tradiționale garantate solicitată spre înregistrare este utilizată de asemenea într-o altă regiune a Republicii Moldova sau într-o altă țară, pentru a distinge produse comparabile sau produse care au o denumire identică ori similară, denumirea specialității tradiționale garantate va fi însoțită de mențiunea „Fabricat potrivit tradițiilor”, urmată imediat de numele regiunii sau țării corespunzătoare denumirii solicitate spre înregistrare.

1.2. Cadrul legal și normativ european și național privind protejarea denumirilor produselor cu indicație geografică

Cadrul legal și normativ european și național privind protejarea denumirilor produselor cu indicație geografică este bazat pe Acorduri Internaționale și diverse Regulamente europene, în funcție de categoriile de produse cărora li se adresează, care reglementează asigurarea unei protecții în caz de concurență neloială și asigură protecția indicațiilor geografice și denumirilor de origine. Spre exemplu, produsele alimentare beneficiază de un regim diferit de cel al vinurilor sau băuturilor spirtoase. Principalele acte legislative și normative fiind:

1. *Legislați Uniunii Europene în domeniul indicațiilor geografice și denumirilor de origine:*
 - a) Regulamentul (UE) al Parlamentului European și al Consiliului Europei nr. 1151/2012 din 21.11.2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare;
 - b) Regulamentul Consiliului Europei nr. 607/2009 din 14.07.2009 de stabilire a unor norme de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 479/2008 al Consiliului în ceea ce privește denumirile de origine protejate și indicațiile geografice protejate, mențiunile tradiționale, etichetarea și prezentarea anumitor produse vitivinicole;
 - c) Regulamentul delegat (UE) nr. 664/2014 al comisiei din 18.12.2013 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului cu privire la stabilirea simbolurilor Uniunii pentru denumirile de origine protejate, indicațiile geografice protejate și specialitățile tradiționale garantate și cu privire la anumite norme privind sursele, anumite norme procedurale și anumite norme tranzitorii suplimentare
2. *Aranjamentele și tratatele internaționale în domeniul indicațiilor geografice și denumirilor de origine la care Republica Moldova face parte:*
 - a) Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale din 20.03.1883, intrată în vigoare la 07.07.1884, la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1328-XII din 11.03.1993;
 - b) Aranjamentul de la Madrid privind sancțiunile pentru indicațiile false sau înșelătoare de proveniență a produselor din 14.04.1891, la care Republica Moldova a aderat prin Legea nr. 1330-XIV din 27.10.2000;
 - c) Aranjamentul de la Lisabona privind protecția indicațiilor locului de origine a produselor și înregistrarea lor internațională din 31.10.1958, la care Republica Moldova a aderat prin Legea nr. 1328-XIV din 27.10.2000;
 - d) Acordul privind aspectele comerciale ale drepturilor de proprietate intelectuală (TRIPS), în vigoare pentru Republica Moldova din 26.07.2001;

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

- e) Acordul privind măsurile de prevenire și combatere a utilizării mărcilor și indicațiilor geografice false în statele membre ale CSI din 03.01.2002, la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Guvernului nr. 1331 din 03.12.2001;
 - f) Acordul de Asociere între Republica Moldova, Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte (cap. IX, titlul V), ratificat de Republica Moldova prin Legea nr. 112 din 02.07.2014, în vigoare din 01.07.2016.
3. *Legislația Republicii Moldova în domeniul indicațiilor geografice (IG), denumirilor de origine (DO) și specialităților tradiționale garantate (STG)*
- a) Legea privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate nr. 66-XVI din 27.03.2008, intrată în vigoare la 25.10.2008;
 - b) Legea pentru aprobarea simbolurilor naționale asociate indicațiilor geografice protejate, denumirilor de origine protejate și specialităților tradiționale garantate nr.101, adoptată la 12.06.2014;
 - c) Regulamentul privind procedura de depunere, examinare și înregistrare a indicațiilor geografice, a denumirilor de origine și a specialităților tradiționale garantate, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 610 din 05.07.2010;
 - d) Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 644 din 19.07.2010 cu privire la desemnarea autorităților competente abilitate cu atribuții și responsabilități referitoare la produsele cu denumiri de origine și indicații geografice și la specialitățile tradiționale garantate și a autorităților competente responsabile de controalele oficiale privind conformitatea acestor produse;
4. *Actele normative conexe, precum și cele referitoare la protecția unor IG*
- a) Legea viei și vinului nr. 57-XVI din 10.03.2006 (care conține prevederi importante referitoare la vinurile cu IG și DO);
 - b) Hotărârea Guvernului nr. 356 din 11.06.2015 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Organizarea pieței vitivinicole”;
 - c) Ordinul MAIA nr. 105 din 10 iunie 2011 privind aprobarea delimitării ariilor geografice vitivinicole pentru producerea vinurilor cu indicație geografică protejată;
 - d) Ordinul MAIA nr. 50 din 04.04.2012 privind aprobarea delimitării ariilor geografice vitivinicole pentru producerea vinurilor cu denumire de origine protejată;
 - e) Legea nr. 322-XV din 18.07.2003 cu privire la declararea complexului „Combinatul de vinuri "Cricova" S.A.” drept obiect al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova;
 - f) Legea nr. 199-XVI din 28.07.2005 cu privire la acordarea statutului de obiectiv al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova bunurilor Întreprinderii de Stat “Combinatul de Vinuri de Calitate "Mileștii Mici”;
 - g) Legea nr. 251-XVI din 04.12.2008 privind constituirea Rezervației cultural-naturale “Orheiul Vechi”;
 - h) Hotărârea Guvernului nr. 228 din 23.03.2009 cu privire la constituirea Rezervației cultural-naturale “Orheiul Vechi”.

1.3. Protecția denumirilor de origine și cu indicație geografică în conformitate cu legislația europeană și națională

Protecția denumirii de origine și a indicației geografice este asigurată prin prevederile Regulamentului (UE) al Parlamentului European și al Consiliului Europei nr. 1151/2012 din 21.11.2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare, în conformitate cu articolul 13, denumirile înregistrate sunt protejate împotriva:

- a) utilizării comerciale directe sau indirecte a unei denumiri înregistrate pentru produse care nu fac obiectul înregistrării, în măsura în care aceste produse sunt comparabile cu cele înregistrate sub această denumire sau în măsura în care această utilizare permite să se profite de reputația denumirii înregistrate;
- b) utilizării abuzive, imitării sau evocării, chiar dacă originea adevărată a produsului este indicată sau dacă denumirea protejată este tradusă ori însoțită de expresii precum „gen”, „tip”, „metodă”, „stil”, „imitație” sau de o expresie similară;
- c) oricărei indicații false sau înșelătoare privind proveniența, originea, natura sau calitățile esențiale ale produsului, care figurează pe partea interioară sau exterioară a ambalajului, în materialul publicitar sau documentele aferente produsului respectiv, precum și împotriva împachetării produsului într-un ambalaj de natură să creeze o impresie greșită cu privire la originea acestuia;
- d) oricărei alte practici capabile să inducă în eroare consumatorii cu privire la originea adevărată a produsului.

Conform aceluiași articol: "*Denumirile protejate nu pot deveni generice*".

În conformitate cu legislația națională stipulată în Legea privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate nr. 66-XVI din 27.03.2008 în baza articolului 5 și 9, care prevede protecția denumirii de origine și a indicației geografice, prin următoarele:

1. Poate fi protejată în calitate de denumire de origine denumirea geografică a unei regiuni sau localități, a unui loc determinat sau, în cazuri excepționale, a unei țări, care servește la desemnarea unui produs:
 - a) originar din această regiune sau localitate, din acest loc determinat sau din această țară;
 - b) a cărui calitate sau caracteristici sânt, în mod esențial sau exclusiv, datorate mediului geografic, cuprinzând factorii naturali și cei umani;
 - c) ale cărui etape de producție se desfășoară, toate, în aria geografică delimitată.
2. Poate fi protejată în calitate de indicație geografică denumirea unei regiuni sau localități, a unui loc determinat sau, în cazuri excepționale, a unei țări, care servește la desemnarea unui produs:
 - a) originar din această regiune sau localitate, din acest loc determinat sau din această țară;
 - b) care posedă o calitate specifică, reputație sau alte caracteristici ce pot fi atribuite acestei origini geografice; și
 - c) cel puțin una dintre etape de producție se desfășoară în aria geografică delimitată.

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

1.4. Autoritățile de control și certificare a produselor cu indicație geografică

Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI), este oficiul național în domeniul protecției proprietății intelectuale și unica autoritate care acordă pe teritoriul Republicii Moldova protecție juridică indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate, în temeiul înregistrării acestora la AGEPI, în modul stabilit de legislația la domeniu din Republica Moldova, sau în baza tratatelor internaționale, inclusiv a acordurilor bilaterale, la care Republica Moldova este parte.

În conformitate cu articolul 3 al Legea nr. 66-XVI din 27.03.2008, AGEPI, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, denumită în continuare AGEPI, este oficiul național în domeniul protecției proprietății intelectuale și unica autoritate care acordă pe teritoriul Republicii Moldova protecție juridică indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate:

- a) elaborează proiecte de acte legislative, instrucțiuni, alte acte necesare aplicării legi;
- b) recepționează și examinează cererile de înregistrare a IGP, DOP, STG;
- c) înregistrează IGP, DOP, STG;
- d) eliberează certificate privind dreptul de utilizare a IGP și DOP, publică date oficiale în Buletinul Oficial de Proprietate Intelectuală, denumit în continuare BOPI;
- e) ține registrele naționale ale cererilor de înregistrare a IGP, DOP, STG și registrele naționale ale IGP, DOP, STG;
- f) asigură completarea și păstrarea colecțiilor naționale de IGP, DOP, STG;
- g) este autoritatea competentă a Republicii Moldova în cadrul Uniunii Speciale a Țărilor Membre la Aranjamentul de la Lisabona și în cadrul organizațiilor internaționale privind problemele de protecție a drepturilor IGP, DOP, STG.

În conformitate cu prevederile art. 33 și 34 ale Legii 66-XVI din 27.03.2008, prin Hotărârea Guvernului nr. 644 din 19.07.2010, sau abilitat cu atribuții și responsabilități referitoare la produsele cu denumiri de origine și indicații geografice și la specialitățile tradiționale garantate, conform domeniului reglementat:

1. *autoritățile responsabile de omologarea caietelor de sarcini, definitivarea principiilor generale, aprobarea etapelor și procedurilor de control în scopul asigurării respectării caietelor de sarcini în conformitate cu prevederile Legii:*
 - Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului;
 - Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale;
 - Ministerul Educației, Culturii și Cercetării;
- 2) *autoritățile competente responsabile de controalele oficiale privind conformitatea produselor cu IG, DO și a STG:*
 - Agenția pentru Protecția Consumatorilor;
 - Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;
 - Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare;
 - Î.S. „Centrul Național de Verificare a Calității Producției Alcoolice”;
 - Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice;
 - Inspecția de Stat în Construcții;
 - Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale;
 - Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale.

Prin Ordinul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare (MAIA) nr. Nr. 129 din 08.07.2011 cu privire la delimitarea ariilor geografice vitivinicole pentru producerea vinurilor cu indicație geografică și cu denumire de origine, *cu dreptul de a delimita ariile geografice vitivini-*

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

cole pentru producerea vinurilor cu indicație geografică și cu denumire de origine, în baza cercetărilor specifice, a fost desemnat Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare.

În conformitate cu art. 32¹ alin. (2) din Legea viei și vinului nr. 57-XVI din 10.03.2006, prin Hotărârea Guvernului nr. 725 din 16.09.2013 a fost creat Oficiul Național al Viei și Vinului și a fost aprobat Statutul Oficiului. În conformitate cu pct. 6 alin. 6) a HG nr. 725 din 16.09.2013 Oficiul Național al Viei și Vinului - *gestionează producerea produselor vitivinicole cu indicație geografică protejată (IGP) și cu denumire de origine protejată (DOP), în conformitate cu reglementările tehnice aprobate de către Guvern.*

1.5. Caietul de sarcini pentru o denumire de origine sau pentru o indicație geografică – reglementări și conținut

În conformitate cu articolul 7 din Regulamentul (UE) al Parlamentului European și al Consiliului Europei nr. 1151/2012 din 21.11.2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare, Caietul de sarcini al produsului prezentat pentru înregistrarea ca DOP sau IGP trebuie să conțină:

- denumirea produsului cu denumirea sa de origine sau IG;
- definiția ariei geografice, inclusiv dovada probei;
- descrierea produsului: fizică, chimică, microbiologică sau organoleptică, caracteristicile materiei prime etc.
- descrierea metodei de producție (metode locale autentice și neschimbate);
- descrierea ambalajului specific, dacă acesta joacă un rol important în protejarea calității sau în asigurarea originii și descrierea normelor specifice de etichetare;
- descrierea legăturii dintre calitatea sau caracteristicile produsului agricol sau alimente și mediul geografic;
- descrierea legăturii dintre o anumită calitate, reputația sau altă caracteristică a produsului agricol sau alimente și originea geografică;
- numele și adresa organismelor care verifică respectarea Caietului de sarcini.

În particular, descrierea Caietului de sarcini a produselor în UE poate include descrierea principalelor caracteristici fizice (nivel pH, formă, greutatea, aspectul, consistența), caracteristici chimice (prezența /absența impurităților, rezidui etc.), caracteristici microbiologice (utilizarea unor fermenți, prezența bacteriilor) și / sau caracteristici organoleptice (date privind mirosul, gustul, textura, culoarea, vizuale și senzoriale). Dacă este necesar, Caietele de sarcini pot include descrierea materiilor prime, a proceselor tehnologice, a bunurilor, etapelor de producție și criteriile de calitate a produselor finite. Descrierea în sine se referă la toate etapele relevante de producție, inclusiv ambalarea, dacă este necesar. De exemplu, pentru produsele vegetale, acestea indică de obicei specia și varietatea plantei, data plantării și recoltării, perioada de vegetație, metoda de recoltare, depozitare, expediere etc. și Caietul de sarcini a produsului, cum ar fi duritatea /sau aspectul moale, conținutul de zahăr sau acid.

Caietul de sarcini a produsului cu indicație geografică în conformitate cu art. 8 al Legii nr. 66-XVI din 27.03.2008 este armonizat și corespunde cu prevederile articolului 7 din Regulamentul

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

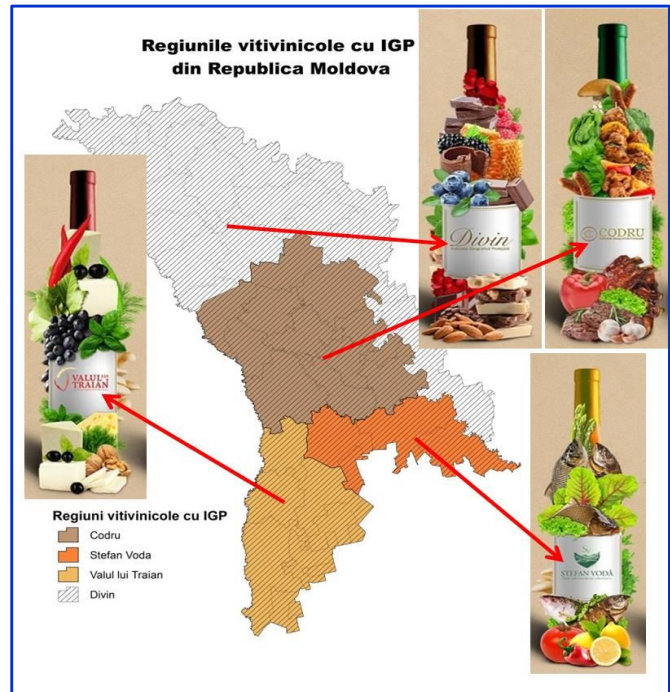
(UE) al Parlamentului European și al Consiliului Europei nr. 1151/2012 din 21.11.2012, privitor la Caietul de sarcini al produsului prezentat pentru înregistrarea ca DOP sau IGP.

1.6. Limitele geografice ale originii produselor cu indicație geografică

În conformitate cu secțiunea a 6-a a Legii nr. 66-XVI din 27.03.2008 sunt prevăzute Regulile specifice privind delimitarea ariei geografice privitor la originea produselor cu IGP sau DOP, care au la bază delimitarea:

- organizării administrativ-teritoriale existente;
- prin limitele geografice naturale și agroclimaterice;
- zonelor cu indicație geografică la producerea de vinuri și băuturi.

Nu este necesară o corespondență între aria de producere și aria administrativă a cărei denumire este solicitată spre înregistrare. Aria geografică va ține cont de elementele ce trebuie evidențiate pentru a demonstra legătura produsului cu originea lui geografică.

II. METODOLOGIA STUDIULUI IDENTIFICĂRII PRODUSELOR, BĂUTURILOR, BUCATELOR ȘI MEȘTEȘUGURILOR CU INDICAȚIE GEOGRAFICĂ

Metodologia studiului și identificării produselor, băuturilor, bucatelor și meșteșugurilor cu IGP, DOP și STG, include următoarele etape distincte:

- 1) Elaborarea Ghidului metodologic și a instrumentelor de implementare (*Cartele de identificare, Delimitarea ariilor geografice de inventariere și Baza de Date*) a studiului de identificare a produselor, băuturilor, bucatelor și meșteșugurilor cu posibilități de înregistrare în calitate de IGP, DOP și STG (august 2017);
- 2) Instruirea experților pe termen scurt specializați în domeniului IGP de către experții proiectului și din cadrul AGEPI, privitor la identificarea produselor, băuturilor și bucatelor care ar putea fi înregistrate în calitate de IGP, DOP și/sau STG (16 august 2017);
- 3) Implementarea *Studiului de identificare a produselor, băuturilor, bucatelor și meșteșugurilor cu IGP, DOP și STG*, de către experți pe termen scurt specializați în domenii și contractați de proiect. Studiul de identificare va include organizarea de către experți pe termen scurt specializați în domeniului IGP a întâlnirilor formale cu Direcțiile Raionale pentru Agricultură și Industrie Alimentară, filialele Camerei de Comerț și Industrie, Asociațiile de filiere și profil, Asociațiile de Fermieri, Administrația Publică Locală de ordinul II și ONG regionale pentru identificarea produselor IGP, DOP și STG (16.08 – 15.09.2017);
- 4) În baza întâlnirilor neformale ale experților pe termen scurt specializați în domeniului IGP cu principalii actori și factori de decizie la nivel regional vor fi identificate produsele, băuturile, bucatele și meșteșugurile cu IGP, DOP și STG, în baza cărora vor fi completate *Cartele de identificare*, care vor include informații scurte cu privire la produs, în particular: (i) denumirea produsului, băuturi, bucatelor și/sau a meșteșugului; (ii) denumirea economică sau al persoanei fizice sau al comunității; (iii) adresa, raionul, satul, numele persoanei de contact și datele de contact (telefon, e-mail, alte surse de comunicare); (iv) ariile de identificare a produselor cu Indicație Geografică în conformitate cu organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, zona administrativ – economică (Nord, Centru și Sud) și geografică a produsului cu IGP, DOP și STG identificat; (v) categoria și clasa produsului identificat în conformitate cu Aranjamentul de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor în scopul înregistrării mărcilor din 15 iunie 1957, revăzut și modificat (în continuare – *Clasificarea de la Nisa*), iar pentru conformarea înregistrării produselor cu IG, contactarea **EU DOOR: Database of Origin and Registration** (<http://ec.europa.eu/agriculture/quality/door/list.html>) - sistem informatic pentru diseminarea datelor publice cu privire la IGP, DOP și STG înregistrate în statele UE; (vi) descrierea caracteristicilor produsului - calități și gust, ambalare, utilizare, preferințe, potențiali localnici sau piețe externe; (vii) metoda de fabricare a produsului; (viii) informații scurte privind tradiția producerii și utilizării produsului, băuturii, bucatelor și meșteșugului; (ix) cuantificarea posibilei desemnări geografice în calitate de IGP, DOP și STG; (x) capacitatea de înregistrare în calitate de IGP, DOP și STG; (xi) interesul entității economice sau al comunității de a înregistra, promova și dezvolta o afacere durabilă pentru viitor la domeniu; (xii) fotografie produsului, băuturii, bucatelor și/sau meșteșugului. Perioada etapei de întâlniri neformale cu colectarea datelor primare între 16 august – 08 septembrie 2017;
- 5) Completarea de experți pe termen scurt specializați ai proiectului a Bazei de Date în domeniului IGP, DOP și STG cu produsele, băuturile, bucatele și/sau a meșteșugurile identificate. Perioada completării Bazei de Date cu datele primare colectate între 08 – 15 septembrie 2017;

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

- 6) Implementarea la 3 Studii de identificare – descriere și înregistrare IGP, DOP și STG la culturile horticole, pomușoare și miere de albiși – prin contractarea la 3 experți specializați la aceste subsectoare. Studiile complexe ce vor fi implementate de acești 3 experți specializați, au demarat al 10 iulie 2017 și au ca finalizare 25 septembrie 2017;
- 7) Organizarea a 5 workshopuri regionale (2 zona de Nord – Edineți și Bălți, 1 în zona de Centru - Chișinău, și 2 în zona de Sud – Cahul și Comrat) cu invitarea grupelor de producători, persoanelor fizice și juridice și Autorităților Publice Locale cointeresate, identificate ca deținătoare și producătoare de produse, băuturi, bucate și/sau a meșteșuguri în cadrul studiului. În baza studiului de identificare și atestării de produse, băuturi, bucate și/sau a meșteșuguri, care corespund cerințelor de IGP, DOP și STG, vor fi identificate grupele de producători, persoane juridice și fizice, care sunt cointeresate în asistența proiectului și specialiștilor AGEPI la înregistrarea și promovarea acestora. Workshopurile regionale (atelieri de lucru) orientativ vor fi organizate în perioada decada a II a luni octombrie – decada I a lunii noiembrie 2017;
- 8) Evaluarea interesului de înregistrare a celor mai importante produse, băuturi, bucate și/sau a meșteșuguri cu IGP, DOP și STG și contactarea experților proiectului și AGEPI, pentru suportul înregistrării lor. În baza rezultatelor studiului și workshopurile regionale, vor fi identificate grupe de producători, persoane juridice și fizice cointeresate în înregistrarea IGP, DOP și STG, cu care se va lucra individual la elaborarea Caietului de sarcini pentru IGP, DOP și STG și documentației de înregistrare. Orientativ această etapă va fi implementată în perioada noiembrie 2017 – februarie 2018;
- 9) Crearea în baza rezultatelor Studiului a Hărții interactive cu descrierea produselor, băuturilor, bucatelor și/sau a meșteșugurilor cu IGP, DOP și STG înregistrate sau în curs de înregistrare pentru accesarea On line. În cadrul paginii oficiale a AGEPI (www.agepi.gov.md), va fi inserată o aplicație On Line cu o hartă și aplicație interactivă, care va indica locațiile geografice a produselor, băuturilor, bucatelor și/sau a meșteșugurilor cu IGP, DOP și STG, inclusiv cu descrierile acestora. Orientativ această aplicație va fi finalizată în perioada februarie – martie 2018.

2.1. Sistemul de clasificare a produselor, băuturilor, bucatelor și meșteșugurilor cu Indicație Geografică în conformitate cu legislația Uniunii Europene

Clasificarea produselor pentru care se solicită înregistrarea DO și a IG sau recunoașterea ca STG se realizează în conformitate cu *Aranjamentul de la Lisabona din 31.10.1958*, la care Republica Moldova a aderat prin Legea nr. 1328-XIV din 27.10.2000 și *Sistemul de Clasificare de la Nisa instituită prin Aranjamentul de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor în vederea înregistrării mărcilor din 15 iunie 1957*, revizuit la Stockholm la 14 iulie 1967 și la Geneva la 13 mai 1977 și modificat la 2 octombrie 1979.

Design Number	Country	Name	App Type	Date	Status
TRP0000050121	Turkey	Mellica Kaciras	PGD	07/07/2017	Registered
BEP0000070128	Belgium	Façon de cuisson Pâtisserie d'ivoire	TSG	22/06/2017	Registered
FRP0000080129	France	Le Jambon de Cambrai	PGD	15/06/2017	Registered
FRP0000090130	France	Choucroute de Strasbourg	PGD	31/05/2017	Registered
UKP0000100131	United Kingdom	Traditional Welsh Fry	PGD	31/05/2017	Registered
UKP0000110132	United Kingdom	Traditional Welsh Cider	PGD	31/05/2017	Registered
IDP0000120133	Indonesia	Kopi Arabika Gayo	PGD	25/05/2017	Registered
UKP0000130134	United Kingdom	Wales Lambeth	PGD	17/06/2017	Registered
SKP0000140135	Slovakia	Slupecký záh	PGD	11/06/2017	Registered
ITP0000150136	Italy	Vincoli Piemontesi della Coccia	PGD	20/04/2017	Registered

Sistemul Indicațiilor Geografice (SIG), are ca obiectiv **protejarea denumirilor de produse, care sunt înregistrate ca DOP, IGP sau ca STG**, oferind pe de o parte fermierilor și producătorilor de produse alimentare oportunitatea economică de a produce produse cu valoare adăugată înaltă datorită unicității, specialității, metodei și savoarei tradiționale de producție, iar pe de altă

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

parte de a garanta consumatorilor originea produselor pe care aceștia le consumă, în corelație cu protejarea culturii și a tradițiilor locale. La momentul actual Sistemul Indicațiilor Geografice (SIG) include 1589 de produse, băuturi, bucate și meșteșuguri cu IGP, DOP și STG.

Lista produselor eligibile pentru înregistrarea indicațiilor geografice și a denumirilor de origine, sub formă de categoria și clasa produsului identificat este în conformitate cu Aranjamentul de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor în scopul înregistrării mărcilor din 15 iunie 1957, revăzut și modificat (în continuare – *Clasificarea de la Nisa*), iar pentru conformare înregistrării produselor cu IG, contactarea *EU DOOR: Database of Origin and Registration* se regăsește la locația: <http://ec.europa.eu/agriculture/quality/door/list.html>. Lista completă a produselor, băuturilor, bucatelor și/sau a meșteșugurilor cu IGP, DOP și STG este descrisă în capitolul 3.3.6. al prezentei Metodologii de implementarea a studiului.

2.2. Ariile de identificare a produselor, băuturilor, bucatelor și meșteșugurilor cu Indicație Geografică în conformitate cu organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova

Republica Moldova este organizată, sub aspect administrativ, în unități administrativ-teritoriale: raioane, orașe și sate. Organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova se efectuează pe două niveluri: satele (comunele) și orașele (municipiile) constituie **nivelul întâi**, raioanele constituie **nivelul al doilea**. Baza legislativă a **organizării administrativ-teritoriale a Republicii Moldova este determinată prin aplicarea Legii nr. 764 din 27.12.2001**.

Satul este o unitate administrativ-teritorială care cuprinde populația rurală unită prin teritoriu, condiții geografice, relații economice, social-culturale, tradiții și obiceiuri. Două sau mai multe sate se pot uni, formând o singură unitate administrativ-teritorială numită **comună**. Satul în care își are sediul consiliul sătesc (comunal) este numit sat-reședință. Comuna poartă denumirea satului-reședință.

Orașul este o unitate administrativ-teritorială mai dezvoltată decât satul din punct de vedere economic și social-cultural, cu structuri edilitar-gospodărești, industriale și comerciale corespunzătoare, a cărei populație în mare parte este încadrată în industrie, în sfera serviciilor publice și în diferite domenii de activitate intelectuală, în viața culturală și politică.

Municipiul este o localitate de tip urban cu un rol deosebit în viața economică, social-culturală, științifică, politică și administrativă a țării, cu importante structuri industriale, comerciale și instituții din domeniul învățământului, ocrotirii sănătății și culturii.

Raionul este o unitate administrativ-teritorială alcătuită din sate (comune) și orașe, unite prin teritoriu, relații economice și social-culturale. Orașul în care își are sediul consiliul raional este numit oraș-reședință. Raionul poartă denumirea orașului-reședință. Hotarele administrative ale raionului reprezintă perimetrul suprafeței localităților incluse în componența acestuia și care coincide cu hotarele dintre localitățile raionului dat și localitățile raionului limitrof.

Identificarea raioanelor și localităților se va efectua în conformitate cu *Clasificatorul unităților administrativ-teritoriale* (pentru conectare clik cu mausul pe denumirea din stânga – sau Clasificatorul menționat poate fi descărcat de la locația - <http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=385>).

În cadrul studiului cei 7 experților pe termen scurt specializați în domeniului IGP, au fost împărțiți conform arealului geografic în 7 areale, care cuprind 33 de raioane, 2 municipii (Bălți și Chișinău), Unitatea Teritorial Administrativă Gagauz Yeri și o totalitate de 899 comune.

**Support to Enforcement of the
Intellectual Property Rights**

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

Tabelul 1

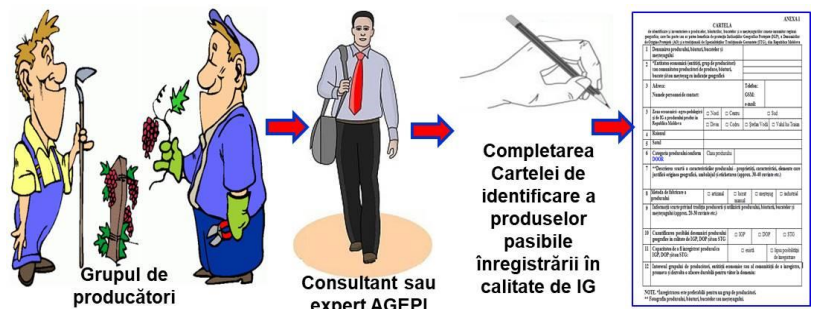
Arealele geografice și raioanele cuprinse în studiul de identificare a produselor, băuturilor, bucatelor și/sau a meșteșugurilor cu IGP, DOP și STG

Nr.	Arealul geografic	Raioanele cuprinse în studiu	Numărul de comune
1	Arealul A: Nord	Briceni, Edineți, Ocnița, Dondușeni, Drochia, Soroca	166
2	Arealul B: Nord - Est	Florești, Șoldănești, Rezina, Orhei, Telenești	157
3	Arealul C: Nord - Vest	Râșcani, Glodeni, Fălești, Sângerei, Bălți	109
4	Arealul D: Centru	Călărași, Nisporeni, Hâncești, Strășeni, Ungheni	150
5	Arealul E: Sud - Est	Anenii Noi, Criuleni, Dubăsari, Căușeni, Ștefan Vodă, Criuleni, Ialoveni, Chișinău	156
6	Arealul F: Sud - Vest	Cantemir, Leova, Cimișlia, Basarabeasca, Cahul	120
7	Arealul G: UTAG	UTA Gagauz Yeri și Taraclia	41
		TOTAL	899

2.3. Metodologia de completare a Cartei de identificare a produselor, băuturilor, bucatelor și meșteșugurilor cu Indicație Geografică în cadrul studiului – criterii de eligibilitate

La baza metodologiei de identificare a Indicațiilor Geografice este Cartela de identificare și inventariere a produselor, băuturilor, bucatelor și a meșteșugurilor conexe anumitor regiuni geografice, care fac parte sau ar putea beneficia de protecția Indicațiilor Geografice Protejate (IGP), a Denumirilor de Origine Protejate (AO) și a tradiționale de Specialităților Tradiționale Garantate (STG), din Republica Moldova, modelul cărei este în *Anexa 1*.

Fiecare expert pe termen scurt specializat în domeniului IGP în baza discuțiilor formale cu Direcțiile Raionale pentru Agricultură și Industrie Alimentară, filialele Camerei de Comerț și Industrie, Asociațiile de filiere și profil, Asociațiile de Fermieri, Administrația Publică Locală de ordinul II și ONG regionale vor identifica produse, băuturi, bucate și meșteșuguri, care întrunesc cerințele față de IGP, DOP și STG, indicate mai jos.

Criteriile generale de eligibilitate la identificarea cu înregistrarea ulterioară în calitate de IGP: prevăd următoarele:

- (i) efort colectiv în vederea obținerii protecției, asigurării respectării drepturilor și promovării pe piață;
- (ii) reguli stricte respectate la producerea unui produs cu IG în baza unui Caiet de sarcini;
- (iii) angajament voluntar de a respecta regulile specificate pentru IG și de a fi supus controlului la respectarea prevederilor caietului de sarcini; și
- (iv) sistem de control oficial privind respectarea prevederilor Caietului de sarcini.

Indicație Geografică Protejată (IGP) - produs agricol sau alimentar, băutură, care are următoarele caracteristici specifice, ca:

- a) originară din această regiune sau localitate, din acest loc determinat;

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

- b) care posedă o calitate specifică, reputație sau alte caracteristici ce pot fi atribuite acestei origini geografice;
- c) cel puțin una dintre ale cărui etape de producție se desfășoară în aria geografică delimitată.

Denumire de Origine Protejată (DOP) - produs agricol sau alimentar, băutură, care are următoarele caracteristici specifice, ca:

- a) originar din această regiune sau localitate, din acest loc determinat sau din această țară;
- b) a cărui calitate sau caracteristici sânt, în mod esențial sau exclusiv, datorate mediului geografic, cuprinzând factorii naturali și cei umani;
- c) ale cărui etape de producție se desfășoară, toate, în aria geografică delimitată

Specialitate Tradițională Garantată (STG) - reprezintă un produs agricol sau alimentar tradițional, băutură, bucate care au următoarele caracteristici specifice, ca:

- a) este obținut din materie primă tradițională; sau
- b) se caracterizează printr-o compoziție tradițională; sau
- c) se caracterizează printr-un mod de producere și/sau de prelucrare ce corespunde unui tip tradițional de producere și/sau de prelucrare.

Produs agricol sau alimentar, băutură, bucate și/sau meșteșuguri odată ce au fost identificate și întrunesc cerințele minime, vor fi cartografiate și în baza informațiilor prelevate, fiecare expert pe termen scurt specializat în domeniului IGP, va complete Cartela cu informațiile primare, inclusiv în măsura posibilităților se va face rost de fotografia acestuia.

Modelul Cartelei de identificare a produselor, băuturilor, bucatelor și meșteșugurilor cu IG este prezentat în *Anexa 1*.

NOTĂ: Pe parcursul implementării studiului identificării produselor, băuturilor, bucatelor și meșteșugurilor cu indicație geografică (august – septembrie 2017), grupele de producători, persoanele juridice și fizice, care dispun de produse care corespund criteriilor generale de eligibilitate, au o origine, tradiție, calități și caracteristici specifice, pot apela la *Experții Consultanți pe Termen Scurt (ECTS) a proiectului* pentru următoarele raioane, precum urmează:

1. Briceni, Edineți, Ocnița, Dondușeni, Drochia, Soroca - Lupu Alexei, **GSM. 069369388, e-mail: llupu@mail.ru;**
2. Florești, Șoldănești, Rezina, Orhei, Telenești - Gore Teodor, **Tel./fax: (254) 2 40 06, GSM. 069946775, e-mail: nistruag@mail.ru;**
3. Râșcani, Glodeni, Fălești, Sângerei, mun. Bălți - Banuh Lilia, **Tel/fax: (231) 2 51 78, GSM. 069297827, e-mail: cip.balti@gmail.com;**
4. Călărași, Nisporeni, Hâncești, Strășeni, Ungheni - Vizitiu Petru, **Tel./fax.: (236) 2 46 61, GSM. 069017202, E-mail: acaungheni@gmail.com;**
5. Anenii Noi, Criuleni, Dubăsari, Căușeni, Ștefan Vodă, Criuleni, Ialoveni, mun. Chișinău - Gavrilov Trofim, **Tel.: (265) 2 44 97, GSM. 069405636, e-mail: apacentru@mail.ru;**
6. Cantemir, Leova, Cimișlia, Basarabeasca, Cahul - Vilcu Larisa, **Tel./fax.: (273) 2 28 53/ 2 30 66, GSM. 079529605, e-mail: lvilcu@mail.ru;**
7. UTA Gagauz Yeri și Taraclia - Capanji Svetlana, **Tel./fax.: (291) 2 33 60/ 2-61-12, GSM. 079254396, e-mail: dialog-acsa@mail.ru**

După implementarea studiului de identificare a produselor cu indicație geografică, grupele de producători, persoanele juridice și fizice, se pot adresa după consultare și gidare la obținerea documentației și explicarea procedurilor de înregistrare în calitate de IG de la Direcția mărci și design industrial al Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI), **Tel: +37322400544, E-mail: office@agepi.gov.md, Web: www.agepi.gov.md.**

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

2.3.1. Denumirea produsului, băuturi, bucatelor și meșteșugului

La completarea Cartelei în prima indicație se înscrie denumirea produsului, băuturi, bucatelor și meșteșugului, așa cum este prezentat de interlocutor. De exemplu "Dulceață din petale de trandafiri Călărași", o astfel de denumire ea dat Asociația Patronală "Uniunea Producătorilor și Procesatorilor de Fructe și Pomușoare din Călărași", sau "Rachiu de caise de Nimoreni", băutura înregistrată de Asociația Patronală "Asociația producătorilor și promotorilor de băuturi alcoolice tari de Nimoreni". În alte cazuri, dacă diferiți membri a unui și aceluiași grup de producători, dau denumiri diferite dar apropiate după sens a produsului, băuturi, bucatelor și meșteșugului, se vor înscrie toate variantele de denumiri, care ulterior, dacă produsul va fi înaintat spre înregistrare ca IG, atunci în cadrul unei ședințe comune a grupului de producători ei personal vor decide denumirea finală de înscriere.

2.3.2. Grupul de producători sau entitatea economică producători - deținători de produse cu indicație geografică

Identificarea comunității de producători și/sau entității economice care produc și deține produse pasibile de a înregistrate în calitate de indicație geografică se va efectua în conformitate cu *Clasificatorul formelor organizatorico-juridice ale agenților economici din Republica Moldova *(CFOJ)* (pentru conectare clik cu mausul pe denumirea din stânga), adoptat prin Hotărârea Moldova-Standard nr. 1607-ST din 09.11.2004 și pus în aplicare din 01.01.2005.

Tabelul 2

Clasificatorul formelor organizatorico-juridice ale agenților economici din Republica Moldova

Codul de clasificare	Denumirea formelor organizatorico-juridice ale agenților economici	Codul de identificare
1	2	3
1.	SOCIETĂȚI COMERCIALE	400*
1.1	Societăți în nume colectiv	430
1.2	Societăți în comandită	440
1.3	Societăți pe acțiuni - SA	500*
1.3.1	Societăți pe acțiuni de tip închis	510
1.3.2	Societăți pe acțiuni de tip deschis	520
1.4	Societăți cu răspundere limitată - SRL	530
2.	COOPERATIVE	531*
2.1	Cooperative de producție	540
2.2	Cooperative de întreprinzător	541
2.3	Cooperative de consum	550
2.4	Alte cooperative	560
3.	Întreprinderi de stat și Întreprinderi municipale	580*
3.1	Întreprinderi de stat	590
3.2	Întreprinderi municipale	620
4.	Alte întreprinderi	690
5.	ORGANIZAȚII NECOMERCIALE	860*
5.1	Asociații	881*
5.1.1	Asociații obștești	890
5.1.2	Asociații religioase	899

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

Codul de clasificare	Denumirea formelor organizatorico-juridice ale agenților economici	Codul de identificare
1	2	3
5.1.3	Partide și alte organizații social-politice	900
5.1.4	Sindicate	930
5.1.5	Uniuni de persoane juridice	700
5.1.6	Patronate	940
5.1.7	Alte forme de asociații	970
5.2	Fundații	910
5.3	Instituții	870*
5.3.1	Instituții publice	880
5.3.2	Instituții private	871
5.4	Alte organizații necomerciale	960
6.	ALTE FORME	
6.1	Întreprinderi individuale în agricultură (Gospodării Țărănești (de fermier)) - GȚ	450
6.2	Alte întreprinderi individuale	420
6.3	Birou de avocați	989*
6.3.1	Birou individual de avocați	980
6.3.2	Birou asociat de avocați	950
6.4	Birou notarial	990
6.5	Întreprinderi cooperatiste (ale cooperăției de consum)	993
6.6	Subdiviziuni separate	991*
6.6.1	Filialele întreprinderilor rezidente	994
6.6.2	Reprezentanțele întreprinderilor rezidente	995
6.6.3	Filialele întreprinderilor nerezidente străine	996
6.6.4	Reprezentanțele întreprinderilor nerezidente străine	997
6.6.5	Alte subdiviziuni	998
6.7	Activitatea de întreprinzător a persoanei fizice – Întreprinzător Individual (II)	992

Conform estimărilor preliminare, cel mai des pasibile de a fi identificate forme organizatorico-juridice pentru grupe de producători, persoane juridice și fizice ar fi: Cooperative Agricole de Producție (CAP) sau de Cooperative de Întreprinzător (CÎ); Cooperative Agricole de Întreprinzător și de Prestare a Serviciilor (CAIPS); Cooperative de Consum (CC); Asociații de Producători (AP); Uniunii ale Producătorilor (UP); Instituții Publice (IP); Instituții de Stat (IS); Societăți pe Acțiuni (SA); Societăți cu Responsabilitate Limitată (SRL); Gospodărie Țărăneasă (GȚ) și Întreprinzător Individual (ÎI).

2.3.3. Adresa și datele de contact

În baza discuțiilor formale se va stabili adresa completă și datele de contact a persoanei de contact. Codul poștal în dependență de localizarea oficiului poștal în raza de deservire a căruia se află sediul grupului de producători, a entității juridice sau fizice *(pentru identificare utilizați locația web a ÎS Poșta Moldovei http://www.posta.md/ro/postal_code.html), "Raion", "Localitate", "Strada" și, în caz de necesitate, selectați numărul casei (par, impar sau din cele propuse). La utilizarea locației web a ÎS Poșta Moldovei locul aflării va fi afișat pe hartă interactivă. Se va identifica și se va înscrie cel puțin un mijloc de contact direct prin telefonie fixă *(rubrica Telefon:) sau mobilă **(rubrica GSM:) sau poșta electronică ***(rubrica e-mail:).

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

2.3.4. Zona geografică a produsului tradițional produs în Republica Moldova

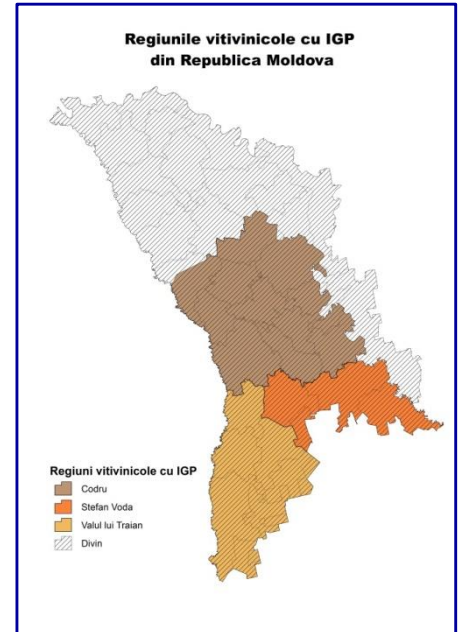
Studiul de identificare a produselor, băuturilor, bucatelor și meșteșugurilor cu IG se va implementa pentru zone economice și agro-pedologice de Nord, Centru și Sud:

1) **Zona de Nord:** r. Briceni, Glodeni, Dondușeni, Drochia, Edineți, Camenca, Ocița, Rezina, Râbnita, Râșcani, Soroca, Sângerei, Fălești, Florești și Șoldănești.

2) **Zona de Centru:** r. Călărași, Criuleni, Nisporeni, Anenii Noi, Orhei, Strășeni, Telenești, Ungheni, Hâncești și Ialoveni.

3) **Zona de Sud:** r. Basarabeasca, Vulcănești, Grigoriopol, Dubăsari, Cahul, Cantemir, Căușeni, Comrat, Leova, Slobozia, Taraclia, Tighina, Ciadîr-Lunga, Cimișlia și Ștefan-Vodă.

NOTĂ: În cazul identificării produselor, băuturilor, bucatelor, și în special al vinurilor, divinurilor și a altor băuturi alcoolice din struguri de viță de vie, delimitarea arealului geografic se va face în dependență de cele 4 Regiuni vitivinicole cu Indicație Geografică Protejată (IGP): **Divin** *(raioanele Briceni, Glodeni, Dondușeni, Drochia, Edineți, Ocița, Rezina, Râșcani, Soroca, Sângerei, Fălești, Florești și Șoldănești), **Codru** *(raioanele Hâncești, Călărași, Criuleni, Dubăsari, Nisporeni, Anenii Noi, Orhei, Strășeni, Telenești, Ungheni și Ialoveni) **Valul lui Traian** *(raioanele r. Cahul, Cantemir, Leova, Taraclia și UTAG) și **Ștefan Vodă** *(raioanele r. Basarabeasca, Căușeni, Cimișlia și Ștefan-Vodă).

2.3.5. Raionul, comuna și satul

Înscrierea raionului și localității (comuna și satul) locației produselor, băuturilor, bucatelor și meșteșugurilor cu IG, este similară înscrierilor anterior efectuate în rubrica 3.3.3. Adresa și datele de contact, dar care au fost separat înscrise pentru operarea mai ușoară cu datele la introducerea acestora în Baza de Date și filtrarea sau agregarea lor. Identificarea raionului, comunei și satului, se va efectua în conformitate cu **Clasificatorul unităților administrativ-teritoriale** (pentru conectare click cu mausul pe denumirea din stânga) sau prin verificarea arealelor geografice și raioanele cuprinse în studiul înscrise în **Anexa 1**.

2.3.6. Produsele eligibile pentru înregistrarea indicațiilor geografice

Clasificarea produselor cu Indicație Geografică Protejată și Denumire de Origine Protejată în UE, a căror categorie de produse intră sub incidența ariilor geografice ale UE sunt:

- Vinuri și vinuri aromatizate - Regulamentele (UE) nr. 1308/2013 și 251/2014
- Băuturi spirtoase - Regulamentul (CE) nr. 110/2008
- Produse agricole și alimentare - Regulamentul (UE) nr. 1151/2012.

În studiu vor fi incluse Clasele de produse pentru (**Clasa C – produse agricole și alimentare**) furnizate în conformitate cu **Aranjamentul de la Nisa** privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor în scopul înregistrării mărcilor din 15 iunie 1957, revăzut și modificat (în continuare – **Clasificarea de la Nisa**), iar pentru conformare înregistrării produselor cu IG, contactarea Baza de date a UE de înregistrare și aplicare a **DOOR - EU Database of origin & registration**: <http://ec.europa.eu/agriculture/quality/door/list.html>. Clasificarea **DOOR – EU**, va fi utilizată pentru produsele agricole și agroalimentare conexe, băuturilor și bucatelor, care sunt preparate din aceste produse.

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

Clasele de produse a căror denumiri sunt înregistrate ca Denumiri de Origine Protejate (DOP) și Indicații Geografice Protejate (IGP)

- Clasa 1.1. Carne proaspătă (și organe comestibile)
- Clasa 1.2. Produse din carne (fierte, sărate, afumate etc.)
- Clasa 1.3. Brânzeturi
- Clasa 1.4. Alte produse de origine animală (ouă, miere, diverse produse lactate, excepția untului)
- Clasa 1.5. Uleiuri și grăsimi (unt, margarină, etc.)
- Clasa 1.6. Fructe, legume și cereale proaspete sau prelucrate
- Clasa 1.7. Pește proaspăt, moluște și crustacee și produse derivate din acestea
- Clasa 1.8. Alte produse din Anexa I al Clasificării de la Nisa (condimente etc.)
- Clasa 2.1. Bere
- Clasa 2.2. Ape minerale naturale și ape de primăvară
- Clasa 2.3. Băuturi obținute din extracte de plante
- Clasa 2.4. Pâine, produse de patiserie, prăjituri, produse de cofetărie, biscuiți, alte produse de patiserie
- Clasa 2.5. Gume și rășini naturale
- Clasa 2.6. Pastă de muștar
- Clasa 2.7. Paste (paste făinoase)
- Clasa 3.1. Fân
- Clasa 3.2. Uleiuri esențiale
- Clasa 3.3. Plută
- Clasa 3.4. Coșenila (insectă *Dactylopius coccus*, din care este derivat colorantul crimson natural, carmin produs brut de origine animală)
- Clasa 3.5. Flori și plante ornamentale
- Clasa 3.6. Lână
- Clasa 3.7. Împletitură din lozie sau răchită
- Clasa 3.8. Fibre primare de in, cânepă sau bumbac

Clasele de produse înregistrate ca Specialități Tradiționale Garantate (STG)

- Clasa 1.1. Carne proaspătă (și organe comestibile)
- Clasa 1.2. Produse din carne (fierte, sărate, afumate etc.)
- Clasa 1.3. Brânzeturi
- Clasa 1.4. Alte produse de origine animală (ouă, miere, produse lactate, cu excepția untului etc.)
- Clasa 1.5. Uleiuri și grăsimi (unt, margarină, uleiuri etc.)
- Clasa 1.6. Fructe, legume și cereale proaspete sau prelucrate
- Clasa 1.7. Pește proaspăt, moluște și crustacee și produse derivate din acestea
- Clasa 1.8. Alte produse din Anexa I al Clasificării de la Nisa (condimente etc.)
- Clasa 2.1. Bere
- Clasa 2.2. Ciocolată și alte preparate alimentare care conțin cacao
- Clasa 2.3. Produse de cofetărie, pâine, produse de patiserie, prăjituri, biscuiți și produse de brutărie
- Clasa 2.4. Paste, fie că sunt sau nu preparate sau umplute
- Clasa 2.5. Mâncăruri pre - pregătite
- Clasa 2.6. Sosuri condimentate preparate
- Clasa 2.7. Supe sau bulioane (fiertură, supă de carne sau borș)
- Clasa 2.8. Băuturi obținute din extracte de plante
- Clasa 2.9. Înghețată și șerbeturi

NOTĂ: În studiu în cazul identificării meșteșugurilor, care pot fi categorisite prin produsele lor ca Indicații Geografice, vor fi atribuite clasificări conform *Clasificatorului statistic al produselor (bunurilor și serviciilor) al Republicii Moldova (CSPM Rev.2)*, aprobat prin Hotărârea Colegiului Biroului Național de Statistică nr. 6 din 7 octombrie 2014 și pus în aplicare de la 1 ianuarie 2015. În cazul unui meșteșug, care are la bază un produs utilizat la etapa inițială de producere –prelucrare, în rândul cartelei cu indicarea produsului utilizat se va indica produsul inițial în conformitate cu CSPM Rev.2. Spre exemplu: Piatra de Cosăuți, în calitate de meșteșug este utilizată noțiunea de Prelucrarea artistică a pietrei, iar îndeletnicirea locală poartă numele de Cioplitul pietrei. În acest caz la produsul utilizat CSPM Rev.2 se va indica secțiunea 8.11. cu denumirea produsului: Piatră ornamentală sau pentru construcții, piatră calcareasă, ghips, cretă și ardezie. Posibilele de a fi utilizate la identificarea produsului în cazul meșteșugurilor se vor indica următoarele secțiuni ale CSPM:

Secția B - Produse ale industriei extractive, grupa 08 - Alte produse ale industriei extractive, cu atribuirea clasei și subclasei în dependență de produsul finit.

Secția C - Industria prelucrătoare, grupele 13 – Produse textile; 14 - Articole de îmbrăcăminte; 15 - Piele și produse din piele; 16 - Lemn și produse din lemn și plută, cu excepția mobilei; articole din paie și materiale împletite; 17 - Hârtie și produse din hârtie; 23 - Alte produse din minerale nemetalice (ex. Sticlă); 24 - Alte produse din minerale nemetalice; 25 - Produse ale industriei construcțiilor metalice și produse din metal (excluzând mașini, utilaje și echipamente) de ex. Articole din metal forjat); 31 – Mobilier, 32 - Alte bunuri industrial, ex. Bijuterii făcute de mână.

NOTĂ: Meșteșugurile, produsele de artizanat și produsele minerale pot fi înregistrate în calitate de IGP.

Pentru orice meșteșug, produs artizanat sau produs mineral, care este practicat de un grup de producători, în cazul incapacității de atribuire a produsului la clasa de clasificare a produsului se va contacta Expertul Cheie a Proiectului pe termen Scurt, pentru a fi asistat la atribuirea acestuia.

2.3.7. Descrierea caracteristicilor produsului - proprietăți, caracteristici, elemente care justifică originea geografică, ambalajul și etichetarea

Descrierea caracteristicilor produsului se va efectua de către expertul pe termen scurt specializat în domeniului IGP în baza discuției cu persoana delegată din cadrul grupului de producători, și/sau conducătorului entității juridice sau fizice, care cunoaște și poate expune:

- i. proprietățile organoleptice;
- ii. caracteristicile fizico-chimice;
- iii. materia primă;
- iv. tehnologia de cultivare sau prelucrare – obținere a produsului;
- v. elemente care justifică legătura dintre calitatea sau caracteristicile produsului și originea sa geografică;
- vi. ambalajul și etichetarea produsului.

Un exemplu ar servi descrierea caracteristicilor IGP "Dulceață din petale de trandafir Călărași":

Dulceața are un gust plăcut, cu miros de trandafir și cu nuanță de fruct, levănțică și busuioc, culoare de la roz închis până la roz deschis, cu consistență omogenă, petale fiind împărțite uniform în siropul de zahăr negelificat. Frația masică de fructe cca. 20%, iar material primă petale de trandafir de 6 soiuri. Tehnologia de cultivare specifică cultivării trandafirului pentru petale. Justificarea legăturii dintre calitate, caracteristicile produsului și originea sa geografică prin trasabilitatea și producerea locală a materiei prime. Ambalaj borcan de sticlă cu gramajul de 320 g, cu capac de tip twist off, etichetă cu descrierea produsului pe fon de imagine cu petale de trandafir.

2.3.8. Metoda de fabricare a produsului

Metoda de fabricare a produsului sau procesul de producție - cuprinde totalitatea proceselor folosite pentru transformarea materiilor prime și a semifabricatelor în produse finite, pentru satisfacerea necesităților umane. Procesul de producție cuprinde diferite categorii de procese: procese tehnologice de bază (elaborarea semifabricatelor, procesul de prelucrare, de ambalare și de control), procese auxiliare și de servire (ex. transportul materiei prime și produselor finite) și procese anexe (ex. valorificarea resurselor reziduale rezultate în producție).

Având în vedere că produsele cu IG trebuie să fie originară din regiunea sau localitatea dată, care să posede o calitate specifică, reputație sau alte caracteristici distincte locale sau să se fabrice după un mod de producere tradițional, la modul de fabricare sau indicat 4 metode cu selectarea și indicarea unei din ele prin bifare, din care:

1. metoda de fabricare artizanală - este în general un produs sau băutură, sau bucate fabricate după o rețetă tradițională sau regională, în serie mică, din materie primă locală și fără de materii prime de înlocuire, în ateliere, fabrici cu capacitate mică și cu puterile membrilor unei familii sau a unui grup de producători locali;
2. metoda de fabricare lucrat manual – produse și mărfuri făcute de mână, unice și exclusive, fără aplicarea meșinelor, de obicei de calitate superioară, de exemplu: produse de miere, coaserea de costume tradiționale și covoare tradiționale;
3. metoda de fabricare prin meșteșugărie - produse și mărfuri făcute după metode tradiționale sub formă de îndeletnicire, unice și tipice, a cărei tehnologie este de origine străveche și în care sunt utilizate elemente și mijloace de producere manuală;
4. metoda de fabricare industrială – producerea produselor și mărfurilor în serie și în cantități mari, cu un sistem de mașini și de instalații tehnice pentru executarea operațiilor de transformare a materiei prime într-o fabrică sau într-o uzină.

2.3.9. Informații scurte privind tradiția producerii și utilizării produsului, băuturii, bucatelor și meșteșugului

Expertul pe termen scurt specializat în domeniului IGP în baza discuției cu persoana delegată din cadrul grupului de producători, și/sau conducătorului entității juridice sau fizice, identifică tradiția de producere și utilizării produsului, băuturii, bucatelor și meșteșugului. Se are în vedere dacă anterior în aria geografică sa atestat tradiții și îndeletniciri de producere bazată pe forța de muncă și materia primă locală. În particular se vor completa cu informații scurte următoarele subcompartimente:

- dovezi istorice sau din literatură cu privire la plantare, producție, utilizare și de origine din aria geografică delimitată (locația);
- elementele care justifică legătura cu aria geografică menționată (așezarea geografică, condiții naturale);
- legătura între aria geografică, o calitate specifică, reputația sau o altă caracteristică a produsului bazată pe forța de muncă și materia primă locală (rețete și tradiții de producere)
- elementele care justifică legătura cu aria geografică menționată și evenimente de promovare: festivaluri, expoziții, trasee turistice.

Un exemplu ar servi descrierea caracteristicilor IGP "Rachiu de caise de Nimoreni": Rachiu din fructe de caise de Nimoreni este o băutură tare, produsă printr-un proces minuțios de fermentare și distilare a fructelor, după metoda tradițională. Materialele de arhivă din secolul al XVII-lea amintesc despre așa numiții *rachieri*, meșteri speciali care preparau băuturi alcoolizate locale. Procesul de producere include selectarea celor mai dulci și aromate fructe din livezile proprii, plasate în regiunea centrală în preajma codrilor Moldovei, din satul Nimoreni.

2.3.10. Cuantificarea posibilei desemnări produsului în calitate de IGP, DOP și/sau STG

Expertul pe termen scurt specializat în domeniului IGP, în baza materialului factologic colectat și în baza criteriilor care întrunesc cerințele față de IGP, DOP și STG, atribuie produsul, băutura, bucatele și/sau meșteșugul la unul din mărcile posibile de înregistrare în calitate de indicație geografică –

prin atribuire, alegere și bifare. La baza cuantificării posibilei desemnări produsului sub indicație geografică vor fi următoarele criterii:

A. Legătura cu arealul geografic:

- IGP: produsul trebuie să posede o calitate specifică, reputație sau alte caracteristici atribuite originii geografice.
- DOP: calitatea/caracteristicile produsului sunt datorate mediului geografic cu factorii săi naturali și umani.

B. Proveniența materiei prime:

- IGP: materiile prime folosite pot să provină din afara ariei geografice definite.
- DOP: materialele prime folosite trebuie să provină numai din aria geografică definită.

C. Obținerea produsului:

- IGP: anumite operații ale procesului de producție pot avea loc în afara ariei geografice definite.

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

- DOP: producerea, procesarea și prepararea trebuie să aibă loc numai în aria geografică definită.

D. Specialitate Tradițională Garantată – poate fi atribuită pentru produs agricol tradițional sau produs alimentar tradițional (bucate), care:

- sa utilizat în mod tradițional pentru a desemna și produce produsul specific;
- producerea – prepararea are un caracter tradițional sau specific al produsului.

2.3.11. Interesul entității economice sau al comunității de a înregistra, promova și dezvolta o afacere durabilă pentru viitor la domeniu

În baza discuției cu grupul de producători, și/sau entitate juridică sau fizică, care produce un produs, băutură, bucate și/sau meșteșug identificat în studiu, Expertul pe termen scurt specializat în domeniului IGP, identifică interesul acestora de a înregistra, promova și dezvolta o afacere durabilă pentru viitor la domeniu. Evaluarea interesului constă în existența persoanelor care vor fi în capacitate de:

- a) a lucra individual și cu asistența proiectului, specialiștilor de la AGEPI la elaborarea Caietului de sarcini și documentației de înregistrare;
- b) a produce conform tradițiilor, cu respectarea Caietului de sarcini și de a transmite aceste îndeletniciri generațiilor următoare;
- c) a promova produsul și tradițiile pe piața locală și alte piețe terțe și de a dezvolta o afacere durabilă pentru viitor.

2.4. Structura Bazei de Date și completarea ei cu produse, băuturi, bucate și meșteșuguri cu Indicație Geografică în cadrul studiului

Datele inițiale sub formă de Cartele colectate de Experții pe termen scurt specializați în domeniului IGP, vor fi introduse într-un fișier Excel, care include aceleași 13 caracteristici de descriere similare cartelei, în particular:

1. Denumirea produsului, băuturii, bucatelor și meșteșugului
2. Entitatea economică (entități, grup de producători) sau comunitatea producători de produse, băuturi, bucate și/sau meșteșug cu indicație geografică
3. Adresa / Numele persoanei de contact / Telefon / GSM / e-mail:
4. Zona economică și agro-pedologică a produsului produs în Republica Moldova *(Nord, Centru, Sud)
5. Zona IG a produsului produs în Republica Moldova *(Divin, Codru, Valul lui Traian și Ștefan Vodă)
6. Raion / Comuna - sat
7. Categoria și clasa produsului conform DOOR
8. Descrierea scurtă a caracteristicilor produsului - proprietăți, caracteristici, elemente care justifică originea geografică, ambalajul și etichetarea

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

9. Metoda de fabricare a produsului *(artizanal, lucrat manual, prin meșteșugărie, industrială)
10. Informații scurte privind tradiția producerii și utilizării produsului, băuturii, bucatelor și meșteșugului
11. Cuantificarea posibilei desemnări produsului în calitate de IGP, DOP și/sau STG
12. Interesul entității economice sau al comunității de a înregistra, promova și dezvolta o afacere durabilă pentru viitor la domeniu

Perioada completării Bazei de Date cu datele primare colectate între 08 – 15 septembrie 2017;

2.5. Elaborarea hărții interactive cu produse, băuturi, bucate și meșteșuguri cu IG

În baza rezultatelor Studiului a va fi creată o Hartă interactivă cu descrierea produselor, băuturilor, bucatelor și/sau a meșteșugurilor cu IGP, DOP și STG înregistrate sau în curs de înregistrare pentru accesarea On line. În cadrul paginii oficiale a AGEPI (www.agepi.gov.md), va fi inserată o aplicație On Line cu o hartă și aplicație interactivă, care va indica locațiile geografice a produselor, băuturilor, bucatelor și/sau a meșteșugurilor cu IGP, DOP și STG, inclusiv cu descrierile acestora. Harta interactivă va include harta administrativ teritorială a Republicii Moldova, cu depunerea stratificărilor produselor la 3 domenii de mărci - simboluri IGP, DOP și STG, și apariția On line a acestora sub formă de iconițe cu simbolurile menționate. La aplicarea unui dublu clik pe iconița simbol al hărții interactive va apărea cartela de descrierea a produsului, băuturii, bucatelor și/sau a meșteșugului. Complexitatea informațiilor plasate poate fi modificate sub o formă mai scurtă la necesitate cu indicarea denumi-

rii și numărului de înregistrare, care ulterior poate fi corelat și legat sub formă de link de informare cu Registrul IG al AGEPI.

III. ÎNREGISTRAREA PRODUSELOR, BĂUTURILOR ȘI BUCATELOR CU INDICAȚIE GEOGRAFICĂ

3.1. Cine poate înregistra o indicație geografică?

Grupurile de producători (asociații formal sub o formă organizatorico - juridică), care desfășoară o activitate de producție în zona și limitele geografice naturale și agroclimaterice respective, pentru produsele indicate în cererea de înregistrare a IGP sau DOP.

Grupul de producători, poate include și înseamnă:

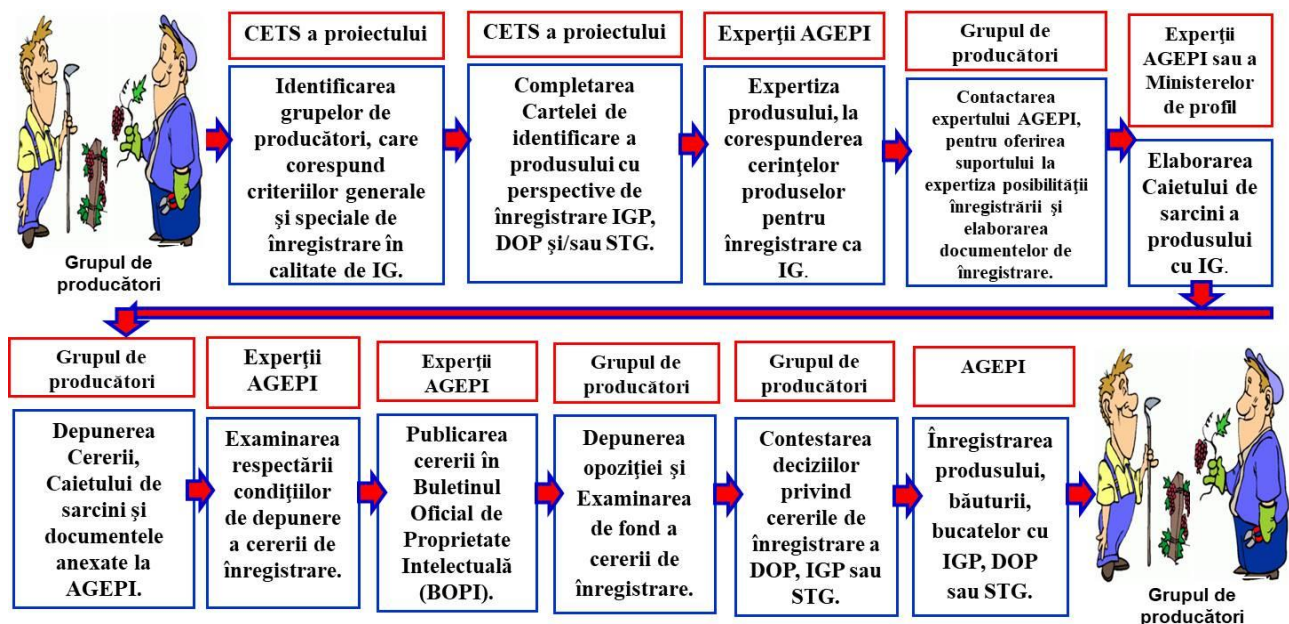
- orice asocieră a unui grup de producători, indiferent de forma sau componența sa juridică, de producători sau procesatori care efectiv produc sau procesează același produs agricol sau alimentar pentru care se solicită protecția DOP sau IGP;
- o persoană fizică sau juridică poate fi considerată grup atunci când demonstrează îndeplinirea următoarelor două condiții:
 - a) este singurul producător din aria geografică delimitată care dorește să prezinte o cerere;
 - b) aria geografică delimitată prezintă caracteristici sensibil diferite de cele ale zonelor din vecinătate sau caracteristicile produsului diferă de cele ale produselor obținute în aceste zone.

Pentru a dobândi dreptul de utilizare a unei denumiri de origine protejate sau a unei indicații geografice protejate, persoanele fizice sau juridice, în aria geografică respectivă, trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să fie membru al grupului (asociației) de producători care a solicitat înregistrarea DO sau IG;
- să fie atestat de către grupul(asociația) de producător din care face parte referitor la corespunderea sa cerințelor din caietul de sarcini în ceea ce privește IGP sau DOP pentru care dorește să dobândească dreptul de utilizare.

3.2. Cum poate un grup de producători beneficia de înregistrarea produsului sau cu indicație geografică – pașii utili de înregistrare și de depunere a documentației de înregistrare

Orice grupă de producători care dispune de produse, băuturi, bucate și/sau a meșteșuguri, care sunt eligibile și atestă respectarea condițiilor generale cu privire la legătura acestora cu arealul geografic, proveniența materiei prime și obținerea locală pot fi potențialii deponenți de IG, iar schema logică de la identificare până la înregistrarea a produselor ar fi următoarea:

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

3.3. Procedurile de înregistrare a produselor cu IGP, DOP și STG

Procedurile de înregistrare a produselor cu IGP, DOP și STG, sunt specificate în Regulamentul privind procedura de depunere, examinare și înregistrare a indicațiilor geografice, a denumirilor de origine și a specialităților tradiționale garantate, aprobate prin HG nr. 610 din 05.07.2010, și include următoarele etape distincte:

3.3.1. Depunerea cererii de înregistrare a IGP, DOP și STG la AGEPI de către un grup de producători sau persoane fizice și juridice care corespund stipulărilor prevederilor Legii nr. 66-XVI din 27.03.2008. Cererea se depune pe un formular-tip aprobat de AGEPI, completată în limba de stat, depusă la AGEPI direct, prin poștă, prin fax, prin poșta electronică sau on-line la adresa: <http://agepi.gov.md/ro/formulare/gi-ao-tsg> (Modelul Cererii este prezentat în *Anexa 2*).

3.3.2. Reprezentarea persoanelor fizice sau juridice rezidente în RM, personal sau prin intermediul unui reprezentant împuternicit printr-o procură.

3.3.3. Cererea și documentele anexate la ea - Caietul de sarcini.

Cererea de înregistrare a unei a IGP, DOP și STG va conține:

1. Pentru IG și DO:

- a) formularul cererii prin care se solicită înregistrarea IG sau DO, după caz;
- b) caietul de sarcini, omologat prin decizia autorității competente;
- c) un document unic în care figurează:
 - elementele principale ale caietului de sarcini: denumirea, înregistrarea căreia se solicită, o descriere a produsului, inclusiv, dacă este cazul, regulile specifice aplicabile ambalajului și etichetării produsului, precum și o descriere succintă a delimitării ariei geografice; *f*
 - o descriere a legăturii produsului cu mediul geografic sau cu originea geografică, după caz, inclusiv elementele specifice ale descrierii produsului sau ale metodei de producție, care justifică această legătură, dacă este cazul;

2. pentru STG:

- a) formularul cererii prin care se solicită înregistrarea STG;
- b) caietul de sarcini, omologat prin decizia autorității competente;
- c) denumirile și adresele autorităților competente sau ale organismelor abilitate cu verificarea respectării prevederilor caietului de sarcini, precum și sarcinile precise ale acestora;
- d) documentele ce probează specificitatea și caracterul tradițional al produsului.

La cerere se anexează:

- 1) dovada de plată a taxelor în cuantumul stabilit, prezintă odată cu cererea;
- 2) procura, dacă cererea se depune prin reprezentant;
- 3) statutul grupului, aprobat de autoritatea competentă;
- 4) documentele ce probează, în cazul IG și DO:
 - a) legătura dintre calitatea sau caracteristicile produsului și mediul geografic, cuprinzând factorii naturali și cei umani, în cazul unei denumiri de origine;
 - b) particularitățile produsului ce pot fi atribuite originii geografice (calitățile specifice, reputația sau alte caracteristici), în cazul unei indicații geografice; dacă cererea de înregistrare se bazează doar pe reputația produsului, vor fi prezentate dovezi clare și detaliate privind această reputație, inclusiv bazate pe literatura relevantă sau pe sondaje efectuate în rândul consumatorilor;
- 5) copia deciziei autorității competente specificate în art.34 alin.(1) din Lege privind omologarea caietului de sarcini;

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

- 6) dovezi care justifică rezervarea denumirii solicitate pentru produsul în cauză și permit să se aprecieze, în cazul STG:
 - a) anterioritatea utilizării acestei denumiri pentru produsul dat și
 - b) cunoașterea largă a produsului comercializat sub această denumire pe piață;
- 7) confirmarea din partea autorităților locale a faptului că solicitantul desfășoară activitate de producție în aria delimitată în raport cu produsele indicate în cerere; 8) dovezi privind folosirea denumirii de origine sau, după caz, a indicației geografice la data depunerii cererii, în calitate de indicație pentru individualizarea produsului.

Caietul de sarcini

Pentru a beneficia de o înregistrarea IGP, DOP și STG un produs trebuie să fie conform condițiilor stabilite într-un caiet de sarcini, omologat printr-o decizie a autorității competente specificate la art.34 alin.(1) din Lege. Caietul de sarcini pentru o denumire de origine sau pentru o indicație geografică trebuie să conțină:

Caietul de sarcini pentru DO și IG, va conține (conform Regulamentului aprobate prin HG nr. 610 din 05.07.2010, <http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=344312&lang=1>):

- a) denumirea solicitantului, conform punctului 15 litera a) din Regulament;
- b) denumirea solicitată spre înregistrare, în conformitate cu cerințele specificate în capitolul II secțiunea a 4-a din Regulament;
- c) denumirea produsului și clasificarea lui, conform punctului 17 din Regulament;
- d) descrierea produsului și a materiei prime, conform cerințelor prevăzute în capitolul II secțiunile a 5-a și a 7-a din Regulament;
- e) delimitarea ariei geografice, conform capitolului II secțiunea a 6-a din Regulament;
- f) elemente care să ateste proveniența produsului din aria geografică delimitată, cu respectarea prevederilor capitolului II secțiunea a 8-a prezentul Regulament;
- g) descrierea metodelor de obținere a produsului, conform capitolului II secțiunea a 9-a din Regulament;
- h) elementele care justifică legătura dintre calitatea sau caracteristicile produsului și originea sa geografică, conform capitolului II secțiunea a 10-a din Regulament;
- i) descrierea elementelor referitoare la ambalaj, conform capitolului II secțiunea a 11-a din Regulament;
- j) denumirile și adresele autorităților competente sau ale organismelor abilitate să verifice respectarea prevederilor caietului de sarcini, precum și precizarea misiunii lor;
- k) regulile specifice de etichetare a produsului, conform capitolului II secțiunea a 12-a din Regulament;
- l) orice alte eventuale cerințe, stabilite de Lege și Regulament, ce trebuie respectate.

Caietul de sarcini pentru STG, va conține (conform Regulamentului aprobate prin HG nr. 610 din 05.07.2010, <http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=344312&lang=1>):

- a) denumirea specialității tradiționale garantate în una sau în mai multe limbi, cu indicarea tuturor versiunilor lingvistice ale denumirii ce face obiectul înregistrării. Solicitantul va indica, de asemenea, dacă denumirea este specifică în sine sau indică asupra caracteristicilor specifice ale produsului;
- b) denumirea produsului pentru care se solicită înregistrarea în calitate de specialitate tradițională garantată și clasificarea acestuia, conform punctului 17 din Regulament;
- c) descrierea produsului care se solicită a fi înregistrat în calitate de specialitate tradițională garantată, cu respectarea prevederilor capitolului II secțiunea a 5-a din Regulament;
- d) descrierea metodei de producție aplicate de producători, inclusiv, dacă este cazul, descrierea naturii și a caracteristicilor materiilor prime sau a ingredientelor utilizate, a metodei

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

- de preparare a produsului agricol sau alimentar conform cerințelor prevăzute, corespunzător, în capitolul II secțiunile a 5-a și a 9-a din Regulament;
- e) descrierea elementelor esențiale care definesc specificitatea produsului și, dacă este cazul, sistemul de referință utilizat, conform cerințelor prevăzute în capitolul II secțiunea a 5-a din Regulament;
 - f) elementele esențiale care atestă caracterul tradițional al produsului, conform art. 6 (1) din Lege;
 - g) exigențele minime și procedurile de evaluare a specificității produsului;
 - h) regulile specifice de etichetare a produsului, conform capitolului II secțiunea a 12-a din Regulament.

3.3.4. Examinarea respectării condițiilor de depunere a cererii de înregistrare

AGEPI examinează îndeplinirea condițiilor pentru atribuirea unei date de depozit, *în termen de o lună de la data depunerii cererii*. În urma examinării acestor condiții, AGEPI efectuează următoarele acțiuni:

- a) atribuie data de depozit, la întrunirea cererii condițiilor de acordare a datei de depozit;
- b) notifică solicitantului iregularitățile constatate cu acordarea unui termen de 2 luni de la data depunerii cererii pentru remedierea acestora, dacă se constată că cererea nu întrunește condițiile de acordare a unei date de depozit.

În urma notificării specificate, AGEPI:

- a) atribuie data de depozit – data la care au fost remediate toate iregularitățile, dacă solicitantul remediază iregularitățile constatate în termenul prescris;
- b) consideră cererea nedepusă, fapt ce este notificat solicitantului, dacă acesta nu remediază iregularitățile constatate în termenul prescris.

În termen de o lună de la data înscrierii datelor referitoare la cerere în Registrul național al cererilor de înregistrare a denumirilor de origine sau în Registrul național al cererilor de înregistrare a indicațiilor geografice, sau în Registrul național al cererilor de înregistrare a specialităților tradiționale garantate, după caz, AGEPI examinează respectarea celorlalte condiții de depunere a cererii în vederea publicării acesteia.

În urma acestei examinări, AGEPI:

- a) acceptă cererea în vederea publicării acesteia dacă se constată că cererea îndeplinește condițiile prevăzute în Lege și în Regulament;
- b) notifică solicitantului iregularitățile constatate și-i cere să le remedieze în termen de 2 luni de la data notificării. Dacă în urma notificării solicitantul nu remediază iregularitățile constatate în termenele prescrise cererea se consideră retrasă, fapt notificat solicitantului.

3.3.5. Publicarea cererii în *Buletinul Oficial de Proprietate Intelectuală (BOPI)*

Datele privind cererea de înregistrare a DOP, IGP și/sau STG dacă, în urma examinării respectării condițiilor de depunere a cererii, se constată că aceasta corespunde cerințelor Legii și ale Regulamentului. În BOPI se publică elemente ale cererii, prevăzute conform art. 21 din Lege.

3.3.6. *Opoziția*

Conform art. 22 alin. 1, în termen de 3 luni de la data publicării cererii, orice persoană care are un interes legitim este în drept să depună la AGEPI o opoziție în raport cu înregistrarea. Opoziția argumentată se prezintă la AGEPI pe un formular-tip aprobat, cu completarea în format electronic, în limba de stat, considerată depusă după achitarea taxei stabilite și prin prezentarea în termen de o lună de la data depunerii a dovezilor suplimentare în susținerea opoziției.

3.3.7. Examinarea de fond a cererii de înregistrare

În cadrul examinării de fond a cererii, AGEPI examinează:

- a) dacă nu sunt motive de refuz;
- b) opozițiile sunt depuse conform Legii.

În funcție de rezultatele examinării de fond, AGEPI adoptă decizia de înregistrare, după caz, a DOP, IGP sau STG ori de respingere a cererii. Decizia se notifică solicitantului în termen de o lună de la data adoptării.

3.3.8. Contestarea deciziilor privind cererile de înregistrare a DOP, IGP sau STG

Orice decizie privind cererile de înregistrare a DOP, IGP sau STG poate fi contestată de către părți în termen de 2 luni de la data recepționării ei sau de către persoanele terțe care dețin informația referitoare la înregistrarea în cauză – în termenul cuprins între data emiterii deciziei și data înregistrării acestora. Contestația se depune la AGEPI și se soluționează de către Comisia de contestații în conformitate cu regulamentul acesteia, aprobat de Guvern.

3.3.9. Înregistrarea DOP, IGP sau STG

În cazul în care, în urma examinării cererii, se constată că sunt îndeplinite condițiile pentru DOP, IGP sau STG, precum și în cazul în care nu a fost depusă nici o opoziție sau contestație împotriva înregistrării ori opozițiile sau contestațiile depuse au fost respinse, AGEPI decide înregistrarea: a) DOP – în Registrul național al DOP; b) IGP – în Registrul național al IGP; c) STG – în Registrul național al STG. În termen de 3 luni de la data adoptării deciziei de înregistrare, AGEPI eliberează solicitantului, la cerere, fără achitarea taxei, certificatul privind dreptul de utilizare a DOP sau IGP. Datele referitoare la înregistrarea DOP, IGP și STG, precum și datele referitoare la deținătorii dreptului de utilizare a DOP sau IGP se publică în BOPI.

3.3.10. Durata protecției a DOP, IGP sau STG

Durata protecției a unei DOP, IGP sau STG începe din data de depozit a cererii și este nelimitată. Dreptul de utilizare a DOP sau IGP se dobândește și se menține doar pentru perioada în care se respectă condițiile prevăzute în caietul de sarcini pentru produsul respectiv.

3.4. Indicații geografice care nu pot fi înregistrate

În calitate de IGP sau DOP nu pot fi înregistrate (motive de refuz) produsele, care:

- a) nu îndeplinesc condițiile specificate articolului 7, a Legii nr. 66-XVI din 27.03.2008;
- b) sunt contrare ordinii publice sau bunelor moravuri;
- c) exprimă o denumire care nu este reprezentativă pentru aria geografică delimitată (lipsa corespondenței între denumire și aria geografică);
- d) sunt denumiri devenite generice.
- e) sunt susceptibile de a induce publicul în eroare asupra naturii, originii, modului de obținere și calității produselor;
- f) au denumire identică sau similară cu o marcă anterior înregistrată pentru produse identice sau similare, pentru care se solicită înregistrarea DO sau IG,
- g) este în conflict cu denumirea total omonimă a unui soi de plante sau a unei rase de animale pentru produse comparabile, dacă se demonstrează, înainte de expirarea termenului de opoziție.

În calitate de specialitate tradițională garantată nu poate fi înregistrat un produs agricol sau alimentar a cărui specificitate rezidă în proveniența sa ori în originea sa geografică. Totuși, utiliza-

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

rea termenilor geografici în denumire este autorizată fără a aduce prejudicii altor drepturi de proprietate intelectuală anterior dobândite, în special celor referitoare la mărci, la DOP și la IGP

Nu poate fi înregistrată o STG a cărei denumire exprimă specificitatea produsului agricol sau alimentar, în sensul art.6 alin.(4) lit.b), a Legii nr. 66-XVI din 27.03.2008, care:

- a) face referință numai la cerințe de ordin general, utilizate pentru un ansamblu de produse agricole sau alimentare, sau la cele prevăzute în actele normative în vigoare;
- b) este înșelătoare, cum ar fi o denumire ce face referință la o caracteristică evidentă a produsului sau la o caracteristică ce nu corespunde caietului de sarcini și astfel apare riscul inducerii în eroare a consumatorului în ceea ce privește caracteristicile produsului.

3.5. Drepturile conferite de înregistrare și beneficiile utilizării indicațiilor geografice

Protecția juridică a IGP, DOP și STG pe teritoriul Republicii Moldova se asigură în temeiul înregistrării lor la AGEPI, în modul stabilit de Legea nr. 66-XVI din 27.03.2008, sau în baza tratatelor internaționale, inclusiv a acordurilor bilaterale, la care Republica Moldova este parte.

Dreptul de folosire a IGP și DOP dobândit prin înregistrarea acesteia aparține membrilor grupului de producători (asociației) înscrise în lista comunicată la AGEPI. Durata de protecție a IGP și DOP începe de la data depunerii cererii la AGEPI și este nelimitată.

Dreptul de utilizare a denumirii de origine protejate sau a indicației geografice protejate se dobândește și se menține doar pentru perioada în care se respectă condițiile prevăzute în Caietul de sarcini pentru produsul respectiv.

Este interzisă folosirea unei IGP sau imitarea ei de către persoane neautorizate, chiar dacă se indică originea reală a produselor ori dacă se adaugă mențiuni ca "gen", "tip", "imitație".

**IV. EVENTUALE ÎNTREBĂRI CARE AR PUTEA PARVENI ÎN CADRUL STUDIULUI
DE IDENTIFICARE A PRODUSELOR CU IG**

1. Care este gradul de motivare a părților interesate locale de a promova produsul legat de origine prin acțiuni colective?
2. Care este tipul predominant de agricultor (producător de materie primă sau producător-procesator)?
3. Cât de omogene sunt interesele fermierilor?
4. Cât de omogene sunt sistemele agricole de producere și/sau procesul de fabricare?
5. Care este tipul predominant de producător de materie primă sau producător-procesator?
6. Care este gradul de specializare a producătorilor și/sau a procesatorilor?
7. Cât de omogene sunt interesele producătorilor și procesatorilor?
8. Ce părți interesate din lanțul de valori joacă rolul principal în strategia de piață?
9. Sunt folosite numele și / sau imaginea produsului pentru a vinde alte produse?
10. Dacă vă gândiți la înregistrarea unei indicații geografice, care ar fi tipul de nume (identificator) pe care l-ați înregistra?
11. Există inițiative colective sau individuale de promovare / publicitate referitoare la produsul legat de origine și la indicația sa geografică?
12. Consumatorii recunosc o legătură între denumirea produsului și teritoriul de producție?
13. Care este constrângerea majoră în ceea ce privește dezvoltarea economică?
14. Care este cea mai probabilă creștere economică a produsului după promovarea produsului?
15. Este regiunea însăși bine cunoscută și / sau atracție turistică?
16. Care este nivelul de auto-consum a produsului?
17. Care sunt tendințele pe piețele naționale?
18. Produsul a fost delocalizat în afara zonei de producție?
19. Practicile de producție și / sau prelucrare contribuie la conservarea resurselor naturale?
20. Activitățile de producție și economice legate de produs au un impact pozitiv și corespund bunelor practici agricole?
21. Produsul și sistemul său de producție contribuie la conservarea biodiversității?
22. Ce procent din suprafața de producție este utilizat pentru producerea materiei prime?
23. Produsul și sistemul său de producție contribuie la conservarea unui ecosistem deosebit de tradițional sau fragil?
24. Agricultorii respectă bunele practici agricole?
25. Sunt cunoștințele, knowhow-ul și practicile tradiționale legate de producția, prelucrarea și / sau gătitul produsului transmise bine generațiilor mai tinere?
26. Au comunitățile legate de produse să mențină tradiții culinare puternice și diverse, asociate cu produsul?
27. Există deja un semn distinctiv care face ca consumatorii să recunoască specificitatea locală a produsului?
28. Există un sistem de gestionare a siguranței alimentare care se adresează problemelor legate de siguranța alimentară?
29. Este ușor de urmărit produsul de-a lungul lanțului valoric?

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

V. SURSE BIBLIOGRAFICE

1. Acordul între Republica Moldova și Uniunea Europeană cu privire la protecția indicațiilor geografice ale produselor agricole și alimentare, în vigoare din 01.04.2013, 241 p.
2. Balan Otilia. Introductory Guidelines for Manufacturers on the registration of geographical indications and appellations of origin. AGEPI 2015, 36 p.;
3. Caiet de sarcini pentru IGP "Dulciața din petale de trandafir Călărași". Asociația Patronală "Uniunea Producătorilor și Procesatorilor de Fructe și Pomoșoare din Călărași". Călărași 2015, 13 p.;
4. Caiet de sarcini pentru IGP "Rachiu de caise de Nimoreni". Asociația Patronală Asociația producătorilor și promotorilor de băuturi alcoolice tari de Nimoreni.
5. Caiet de sarcini privind procesarea plantelor și fructelor uscate și amestecurilor din ele pentru infuzii cu indicație geografică protejată IGP "Zăbriceni". Chășinău 2016. 11 p.;
6. Caiet de sarcini pentru DOP "Telemea de Ibănești". Asociația pentru promovarea produselor tradiționale de pe Valea Gurghiului. Mureș 2014, 104 p.;
7. Caiet de sarcini pentru IGP "Cașcaval de Săveni". Asociația producătorilor "Cașcavalul de Săveni". Săveni 2015. 141 p.;
8. Cum se înregistrează indicațiile geografice, denumirile de origine și specialitățile tradiționale garantate în Republica Moldova. Sv. Munteanu, N. Mogol, AGEPI, 2016, 24 p. Biblioteca de proprietate intelectuală.
9. Directiva (CE) nr. 48/2004 a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală.
10. Final report Project TCP/UKR/320 – SEU- LoA/10/004 "Assessment of Potential Origin-Linked Quality Food Products and Their Demand in Ukraine". Kiev 2010, 103 p.;
11. Ghid introductiv pentru producători privind înregistrarea indicațiilor geografice și denumirilor de origine, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a RM, AGEPI 2012, 34 p.
12. Hotărârea Guvernului nr. 644 din 19.07.2010 cu privire la desemnarea autorităților competente abilitate cu atribuții și responsabilități referitoare la produsele cu denumiri de origine și indicații geografice și la specialitățile tradiționale garantate și a autorităților competente responsabile de controalele oficiale privind conformitatea acestor produse
13. Hotărârea Guvernului nr. 551 din 07.06.2005 cu privire la unele măsuri pentru producerea vinurilor cu denumiri de origine;
14. Hotărârea nr. 1080 din 08.10.2001 cu privire la aprobarea Listei mărcilor - proprietate a statului 27. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 774 din 13.08.97 cu privire la taxele pentru servicii cu semnificație juridică în domeniul protecției obiectelor proprietății intelectuale
15. Identification of origin-linked products and their potential for development. FAO 2012, 52 p.;
16. Informații privind procedura de depunere și înregistrare a indicațiilor geografice în Uniunea Europeană http://ec.europa.eu/agriculture/quality/schemes/index_en.htm
17. Legea privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate nr.66-XVI (adoptată la 27.03.2008, în vigoare din 25.10.2008)
18. Legea nr. 101 din 12.06.2014 pentru aprobarea simbolurilor naționale asociate IG protejate, DO protejate și STG.
19. Legea viei și vinului nr. 57-XVI din 10.03.2006;
20. Legea nr. 322-XV din 18.07.2003 cu privire la declararea complexului „Combinatul de vinuri "Cricova" S.A." drept obiect al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova;
21. Legea nr. 199-XVI din 28.07.2005 cu privire la acordarea statutului de obiectiv al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova bunurilor Întreprinderii de Stat Combinatul de Vinuri de Calitate "Mileștii Mici" ”.

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

22. Linking people, places and products. A guide for promoting quality linked to geographical origin and sustainable Geographical Indications. FAO 2010 Second edition. 189 p.;
23. Mogol Natalia. Valorificarea sistemului Indicațiilor Geografice în contextul dezvoltării europene a Republicii Moldova. Teză de doctor în economie Specialitatea: 521.03. Economie și management. Chișinău 2015, 177 p.;
24. Mogol Natalia. Unele aspecte privind asigurarea drepturilor de proprietate intelectuală în Republica Moldova, Simpozion științifico-practic anual Lecturi AGEPI 2013, p. 234-239;
25. Munteanu Svetlana. Protecția Indicațiilor Geografice, Denumirilor de Origine și Specialităților Tradiționale Garantate în Republica Moldova. Prezentare AGEPI 2015.
26. Munteanu Svetlana. Indicațiile geografice – instrument de promovare a produselor tradiționale cu origine și calitate determinată. Seminarul național „Rolul semnelor distinctive pentru dezvoltarea afacerilor”, 6 –7 iunie 2016, Chișinău.
27. Ordinul MAIA nr. 105 din 10 iunie 2011 privind aprobarea delimitării ariilor geografice vitivinicole pentru producerea vinurilor cu indicație geografică protejată
28. Ordinul MAIA nr. 50 din 04.04.2012 privind aprobarea delimitării ariilor geografice vitivinicole pentru producerea vinurilor cu denumire de origine protejată
29. Raport de monitorizare consolidat referitor la realizarea Planului de acțiuni pentru anii 2012-2014 privind implementarea Strategiei naționale în domeniul proprietății intelectuale până în anul 2020, http://agepi.gov.md/pdf/sedinte_cnpi/04-03-2014/Anexa_1_p1.pdf
30. Regulamentul nr. 110/2008 din 15 ianuarie 2008 privind definirea desemnarea prezentarea etichetarea si protectia indicatiilor geografice ale bauturilor spirtoase, <http://eur-lex.europa.eu/> (vizitat 30.07.2014)
31. Regulamentul 479/2008 al Consiliului din 29 aprilie 2008 privind organizarea comună a pieței vitivinicole <http://eur-lex.europa.eu/> (vizitat 30.07.2014)
32. Regulamentul nr. 1151/2012 privind schemele de calitate pentru produse agricole și alimentare, <http://eur-lex.europa.eu/> (vizitat 30.07.2014)
33. Regulamentul (CE) nr. 510/2006 al Consiliului din 20 martie 2006 privind protecția indicațiilor geografice și a denumirilor de origine ale produselor agricole și alimentare, <http://eur-lex.europa.eu/> (vizitat 30.07.2014)
34. Regulamentul (CE) nr. 509/2006 al Consiliului din 20 martie 2006 privind specialitățile tradiționale garantate din produse agricole și alimentare, <http://eur-lex.europa.eu/> (vizitat 30.07.2014)
35. Regulamentul privind procedura de depunere, examinare si înregistrare a indicațiilor geografice, a denumirilor de origine și a specialităților tradiționale garantate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610 din 05.07.2010; <http://agepi.gov.md/md/legislation/national.phpb>
36. Strategia Națională în domeniul proprietății intelectuale pînă în anul 2020, Introducere, http://agepi.gov.md/pdf/law/h_880_2012.pdf,
37. Strategia de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural din Moldova 2012-2020. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 10.06.2014, Nr. 152
38. Studiu privind căile de îmbunătățire a protecției indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate în Republica Moldova. AGEPI 2013. 148 p.;
39. Szczepaniak Iwona, Tereszczuk Mirosława. Regional and Traditional Products as a Way to Improve Competitiveness of Polish Food Producers in Foreign Markets. RSEP International Conferences on Social Issues and Economic Studies, Madrid, SPAIN 2-4 November, 2016. 13 p.;

**Support to Enforcement of the
Intellectual Property Rights**

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

ANEXA 1

CARTELA

de identificare și inventariere a produselor, băuturilor, bucatelor și a meșteșugurilor conexe anumitor regiuni geografice, care fac parte sau ar putea beneficia de protecția Indicațiilor Geografice Protejate (IGP), a Denumirilor de Origine Protejată (AO) și a tradiționali de Specialităților Tradiționale Garantate (STG), din Republica Moldova

1	Denumirea produsului, băuturi, bucatelor și meșteșugului			
2	*Entitatea economică (entități, grup de producători) sau comunitatea producători de produse, băuturi, bucate și/sau meșteșug cu indicație geografică			
3	Adresa:	Telefon:		
	Numele persoanei de contact:	GSM:		
		e-mail:		
4	Zona economică - agro-pedologică și de IG a produsului produs în Republica Moldova	☐ Nord	☐ Centru	☐ Sud
		☐ Divin	☐ Codru	☐ Ștefan Vodă ☐ Valul lui Traian
5	Raionul			
6	Satul			
7	Categoria produsului conform DOOR	Clasa produsului		
8	**Descrierea scurtă a caracteristicilor produsului - proprietăți, caracteristici, elemente care justifică originea geografică, ambalajul și etichetarea (approx. 30-40 cuvinte etc.)			
8.1	proprietățile organoleptice			
8.2.	caracteristicile fizico-chimice			
8.3	materia primă			
8.4	tehnologia de cultivare sau prelucrare – obținere a produsului			
8.5	elemente care justifică legătura dintre calitatea sau caracteristicile produsului și originea sa geografică			
8.6	ambalajul și etichetarea produsului			

**Support to Enforcement of the
Intellectual Property Rights**

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

9	Metoda de fabricare a produsului	☐ artizanal	☐ lucrat manual	☐ meșteșug	☐ industrial
10	Informații scurte privind lunga tradiție a producerii și utilizării produsului, băuturii, bucatelor și meșteșugului (approx. 20-30 cuvinte etc.)				
10.1.	dovezi istorice sau din literatură cu privire la plantare, producție, utilizare și de origine din aria geografică delimitată (locația)				
10.2.	elementele care justifică legătura cu aria geografică menționată (așezarea geografică, condiții naturale)				
10.3.	legătura între aria geografică, o calitate specifică, reputația sau o altă caracteristică a produsului bazată pe forța de muncă și materia primă locală (rețete și tradiții de producere)				
10.4.	elementele care justifică legătura cu aria geografică menționată și evenimente de promovare: festivaluri, expoziții, trasee turistice				
11	Cuantificarea posibilei desemnări produsului geografice în calitate de IGP, DOP și/sau STG	☐ IGP	☐ DOP	☐ STG	
12	Interesul grupului de producători, entității economice sau al comunității de a înregistra, promova și dezvolta o afacere durabilă pentru viitor la domeniu:				

NOTE. *Înregistrarea este preferabilă pentru un grup de producători.

** Fotografia produsului, băuturii, bucatelor sau meșteșugului.

**Support to Enforcement of the
Intellectual Property Rights**

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

ANEXA 2

Către: **AGENȚIA DE STAT PENTRU PROPRIETATEA INTELECTUALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA**

Str. Andrei Doga, nr. 24, bloc 1, MD-2024, Chișinău, Republica Moldova, tel.: (37322) 40-05-05, fax: 43-85-08

CERERE DE PRESTARE A SERVICIILOR

c) Domeniul – **Indicații geografice, denumiri de origine și specialități tradiționale garantate**

Regim normal Regim urgent

Solicitantul serviciilor

_____ (Numele persoanei fizice / Denumirea persoanei juridice)
Adresa

_____ (Adresa completă de corespondență: strada, nr. bloc, nr. ap. / of., codul poștal, localitatea, țara)
Telefon / fax:

Nr.*	Denumirea serviciului
35 ☐	Cercetare documentară după datele bibliografice, după criteriile: ☐ Număr _____ ☐ Denumire _____ ☐ Țară _____ ☐ Clasele CIPS _____ ☐ Produs _____ ☐ Titular _____ ☐ altele _____
36-37 ☐	Cercetarea documentară a portofoliului denumirilor de origine înregistrate și/sau cererilor depuse pentru înregistrare, deținut de o anumită persoană, în baza depozitului național și a înregistrărilor internaționale conform Aranjamentului de la Lisabona, solicitată de: ☐ o persoană fizică/juridică terță ☐ titular ☐ Număr _____ ☐ Denumire _____ ☐ Țară _____ ☐ Titular _____ ☐ altele _____
38 ☐	Perfectarea cererii de înregistrare internațională a denumirii de origine conform Aranjamentului de la Lisabona ☐ Număr _____ ☐ Denumire _____ ☐ Țară _____ ☐ Clasele CIPS _____ ☐ Produs _____ ☐ Titular _____ ☐ altele _____
39 ☐	Perfectarea cererii internaționale privind operarea modificărilor referitoare la numele/denumirea și/sau adresa titularului pentru o cerere de înregistrare internațională a denumirii de origine conform Aranjamentului de la Lisabona ☐ Număr _____ ☐ Denumire _____ ☐ Țară _____ ☐ Clasele CIPS _____ ☐ Produs _____ ☐ Titular _____ ☐ altele _____

*** Conform numărului de ordine din Lista serviciilor prestate de către AGEPI solicitanților contra plată, a termenelor de executare și a taxelor pentru prestarea acestora, aprobată prin ordinul Directorului General AGEPI nr.88 din 28 mai 2010.**

**Support to Enforcement of the
Intellectual Property Rights**

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

Anexe:

- dovada de plată a taxei
- materiale suplimentare _____ file

Data: “ _____ ” _____ 20

Numele în clar: _____
(Numele persoanei ce depune cererea)

Semnătura/Ștampila